

L E G E

privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere

Având în vedere dispozițiile constituționale privind integrarea în Uniunea Europeană, confirmate prin referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, precum și scopul alinierii continue a cadrului normativ al Republicii Moldova la acquis-ul Uniunii Europene,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Directiva 2009/119/CE a Consiliului din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de stocuri de țiței și/sau de produse petroliere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 265 din 9 octombrie 2009, CELEX: 02009L0119, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice 2012/03/MC-EnC din 18 octombrie 2012, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva de punere în aplicare (UE) 2018/1581 a Comisiei din 19 octombrie 2018 de modificare a Directivei 2009/119/CE a Consiliului în ceea ce privește metodele de calcul al obligațiilor de stocare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 263/57 din 22 octombrie 2018.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Scopul legii și domeniul de aplicare

(1) Scopul prezentei legi este crearea unui cadru normativ general necesar pentru asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere prin instituirea unui sistem de stocare eficient, transparent, nediscriminatoriu și concurențial, precum și stabilirea reglementărilor procedurale necesare pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere.

(2) Prezenta lege stabilește competențele și atribuțiile autorităților și instituțiilor publice în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere,

unele aspecte privind organizarea instituțională, măsurile și procedurile necesare pentru asigurarea aprovizionării continue cu produse petroliere a Republicii Moldova.

(3) Sub incidența prezentei legi cad:

- a) prevenirea și gestionarea situațiilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere;
- b) constituirea și menținerea stocurilor de urgență, stocarea acestora;
- c) gestionarea, reînnoirea, restabilirea și punerea în circulație a stocurilor de urgență;
- d) evidența stocurilor de urgență;
- e) raportarea privind constituirea, menținerea, stocarea, gestionarea, reînnoirea, restabilirea și punerea în circulație a stocurilor de urgență;
- f) verificarea, monitorizarea și supravegherea stocurilor de urgență, inclusiv efectuarea controalelor și aplicarea sancțiunilor financiare;
- g) constituirea, evidența și monitorizarea stocurilor specifice.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

1. *accesibilitate fizică* – ansamblu de măsuri pentru localizarea și transportarea stocurilor de urgență, destinat asigurării punerii în circulație sau livrării efective a stocurilor respective către utilizatorii finali și piețe în intervale de timp și în condiții care să conducă la atenuarea dificultăților de aprovizionare care au survenit sau ar putea surveni;

2. *acord bilateral privind stocurile de urgență* – acord specific încheiat între autoritățile abilitate ale Republicii Moldova și cele ale unei țări parte contractantă a Comunității Energetice și/sau ale unui stat membru al Uniunii Europene, care permite deținerea stocurilor de urgență ale Republicii Moldova pe teritoriul statului semnatar;

3. *aditivi* – substanțe, altele decât hidrocarburile, destinate combinării cu un produs petrolier în scopul de a modifica proprietățile produsului respectiv;

4. *an de referință* – anul calendaristic în baza căruia sunt colectate datele privind consumul sau datele privind importurile nete, care sunt utilizate pentru calcule efectuate în scopul determinării nivelului stocurilor de urgență deținute;

5. *aport pentru stocurile de urgență* – plată destinată finanțării constituirii, menținerii, gestionării, reînnoirii și restabilirii stocurilor de urgență, care include

contribuția pentru entitatea centrală de stocare și compensația pentru importatorii obligați;

6. *biocarburant* – combustibil lichid, astfel cum este definit la art. 3 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;

7. *buncăraj* – cantități de combustibili furnizate navelor, indiferent de pavilion, care sunt angajate în navigația internațională, ce poate fi desfășurată pe mare, pe lacuri, pe căi navigabile interioare și în apele de coastă, cu excepția cantităților destinate:

a) consumului navelor angajate în navigația internă. Distincția dintre navigația internă și cea internațională se efectuează în funcție de portul de plecare și de portul de sosire și nu în funcție de pavilionul sau naționalitatea navei;

b) consumului navelor de pescuit;

c) consumului forțelor militare;

8. *colectare accidentală de date* – intrarea în posesie, în mod întâmplător, a unor date specifice privind instrucțiunile tehnice interne ale unui participant la piață;

9. *compensație pentru importatorii obligați* – componentă a aportului pentru stocurile de urgență, destinată acoperirii costurilor justificate suportate de importatorii obligați în vederea constituirii și menținerii stocurilor de urgență, pentru cantitățile stabilite în sarcina acestora;

10. *consum intern* – totalitatea cantităților de produse energetice, calculată în conformitate cu prevederile anexei nr. 1, livrate atât pentru utilizare în sectorul energetic, cât și în alte scopuri, incluzând livrările către sectorul de prelucrare, industrie, transport, consumatorii casnici și către alte sectoare pentru consum final, precum și pentru consumul propriu al sectoarelor energeticii, cu excepția materiilor prime pentru rafinării;

11. *contribuție pentru entitatea centrală de stocare* (în continuare – *contribuție pentru ECS*) – componentă a aportului pentru stocurile de urgență, destinată acoperirii costurilor justificate suportate de entitatea centrală de stocare pentru constituirea, menținerea, gestionarea, reînnoirea și restabilirea stocurilor de urgență, precum și pentru exercitarea atribuțiilor acesteia;

12. *decizie internațională efectivă de punere în circulație a stocurilor* – decizie în vigoare, adoptată de Consiliul director al Agenției Internaționale pentru Energie, privind punerea la dispoziția pieței a țiteiului sau a produselor petroliere prin punerea în circulație a stocurilor membrilor acesteia și/sau privind alte măsuri suplimentare;

13. *delegarea obligației de stocare* – încheierea unui contract de deținere a stocurilor de urgență în formă nonmaterială între titularul obligației de stocare și o persoană juridică sau entitatea centrală de stocare a altui stat, care dispune de stocuri excedentare de produse petroliere ori de capacități de stocare disponibile;

14. *disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere* – perturbare substanțială și bruscă în aprovizionarea cu țiței și/sau cu produse petroliere, intervenită în Republica Moldova sau într-o țară parte contractantă a Comunității Energetice ori un stat membru al Uniunii Europene, indiferent dacă a condus sau nu la o decizie internațională efectivă de punere în circulație a stocurilor;

15. *entitate centrală de stocare* (în continuare – *ECS*) – entitate cu personalitate juridică, instituită sau desemnată de către Guvern și împuternicită să acționeze în scopul achiziționării, menținerii, vânzării, reînnoirii și restabilirii stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice, pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere;

16. *importator de referință* – importatorul de produse petroliere care, în anul calendaristic precedent anului de stabilire a obligației de stocare, a importat unul sau mai multe dintre produsele prevăzute la art. 11 alin. (2), iar cantitățile importate de acesta sunt luate în considerare la determinarea cotei individuale aferente obligației de stocare;

17. *importator obligat* – importatorul de referință căruia îi revine, în condițiile prezentei legi, obligația efectivă de constituire și menținere a stocurilor de urgență pentru cantitatea stabilită în sarcina acestuia;

18. *instalație de stocare* – ansamblu de rezervoare, echipamente și construcții, precum și infrastructură tehnologică aferentă, destinat recepționării, stocării și livrării produselor petroliere;

19. *operator al instalației de stocare* – persoană juridică autorizată care deține și/sau exploatează o instalație de stocare înregistrată în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase și care prestează servicii de stocare pentru necesitățile proprii sau pentru părțile terțe;

20. *stocare* – plasare a produselor petroliere în instalații de stocare și menținerea acestora, asigurându-se cantitatea și calitatea corespunzătoare pentru utilizarea produselor respective;

21. *stocuri comerciale* – stocuri de produse petroliere deținute de operatorii economici în scop comercial, fără ca prezenta lege să impună obligația de menținere a acestora;

22. *stocuri petroliere* – stocuri de produse energetice prevăzute în anexele nr. 2 și 3;

23. *stocuri de urgență* – stocuri petroliere pe care Republica Moldova este obligată să le constituie și să le mențină în conformitate cu prezenta lege;

24. *stocuri de urgență în formă nonmaterială* – stocuri de urgență sub formă de contract cu o persoană juridică care deține stocuri excedentare de produse petroliere, contract ce prevede dreptul, dar nu și obligația, de a achiziționa produse petroliere conform criteriilor prestabilite într-o perioadă prestabilită;

25. *stocuri de materie primă pentru rafinărie* – stocuri de produse energetice, inclusiv țiței, lichide din gaze naturale, materii prime pentru rafinărie, aditivi/compuși oxigenați, alte hidrocarburi și produse petroliere, astfel cum sunt definite acestea în anexa nr. 2;

26. *stocuri specifice* – subcategorie de stocuri de urgență, constituită din produse petroliere achiziționate și menținute exclusiv în formă materială de către ECS, declarate astfel în condițiile prezentei legi;

27. *titular al obligației de stocare* – ECS; importatorul obligat căruia îi revine, în condițiile prezentei legi, obligația de constituire și menținere a stocurilor de urgență.

Capitolul II

COMPETENȚE ADMINISTRATIVE ȘI DE REGLEMENTARE

Articolul 3. Guvernul

Pentru a asigura realizarea scopurilor prevăzute de prezenta lege, Guvernul:

a) aprobă documentele de politici și actele normative în vederea asigurării securității aprovizionării Republicii Moldova cu produse petroliere și pentru constituirea, menținerea, stocarea, gestionarea, reînnoirea și restabilirea stocurilor de urgență, precum și pentru punerea în circulație și utilizarea acestora;

b) aprobă Planul de intervenții în situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere (în continuare – *Plan de intervenții*) și Planul de acțiuni pentru constituirea stocurilor de urgență (în continuare – *Plan de acțiuni*);

c) instituie sau desemnează ECS și aprobă regulamentul/statutul acesteia ori, după caz, actul de desemnare și condițiile aferente;

d) aprobă anual cantitatea și structura stocurilor de urgență, precum și, după caz, constituirea stocurilor specifice;

e) aprobă actele normative privind finanțarea stocurilor de urgență, inclusiv Metodologia de calcul al aportului pentru stocurile de urgență, cuantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv al contribuției pentru ECS și al compensației pentru importatorii obligați;

f) aprobă actele normative privind achiziția și înstrăinarea produselor petroliere, contractarea serviciilor de stocare de către ECS, precum și ținerea Registrului general cu privire la stocurile de urgență și a Registrului general cu privire la stocurile specifice;

g) aprobă sau, după caz, dispune inițierea negocierii și semnării acordurilor bilaterale privind stocurile de urgență, în condițiile cadrului normativ aplicabil tratatelor internaționale.

Articolul 4. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei (în continuare – *organ central de specialitate*) asigură elaborarea, promovarea, coordonarea și monitorizarea implementării politicilor publice în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere, inclusiv al stocurilor de urgență, și exercită următoarele atribuții:

a) elaborează, promovează și prezintă Guvernului spre aprobare politica de stat și direcțiile prioritare pentru asigurarea securității aprovizionării Republicii Moldova cu produse petroliere și monitorizează implementarea acestora;

b) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare Planul de intervenții și Planul de acțiuni și monitorizează implementarea acestora;

c) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare actele necesare pentru instituirea ECS, inclusiv regulamentul/statutul acesteia, sau, după caz, desemnarea ECS, inclusiv condițiile aferente;

d) determină și prezintă Guvernului spre aprobare nivelul minim anual al stocurilor de urgență, precum și cantitatea și structura stocurilor de urgență ale ECS;

e) determină cotele individuale aferente obligației de stocare și stabilește cantitățile de stocuri care revin importatorilor obligați;

f) propune Guvernului, în caz de necesitate, inițierea negocierii, încheierea sau aprobarea acordurilor bilaterale privind stocurile de urgență și participă, în limita competențelor, la negocierea și semnarea acestora;

g) aprobă deținerea stocurilor de urgență în străinătate de către titularii obligației de stocare, în condițiile prezentei legi și ale acordurilor bilaterale privind stocurile de urgență;

h) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare Metodologia de calcul al aportului pentru stocurile de urgență;

i) determină și prezintă Guvernului spre aprobare cuantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv al contribuției pentru ECS și al compensației pentru importatorii obligați;

j) aprobă cerințele generale privind condițiile de depozitare a stocurilor de urgență pe teritoriul Republicii Moldova și în străinătate;

k) informează Centrul Național de Management al Crizelor despre existența unor circumstanțe care indică riscul survenirii sau survenirea unor disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere și înaintează propuneri privind măsurile necesare;

l) asigură, la nivel sectorial, coordonarea și monitorizarea implementării măsurilor adoptate de autoritățile competente, în condițiile prezentei legi și ale Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză;

m) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare proiectul Regulamentului privind particularitățile procedurale aplicabile achiziției și înstrăinării produselor petroliere, precum și contractării serviciilor de stocare de către entitatea centrală de stocare;

n) propune Guvernului constituirea stocurilor specifice, elaborează proiectul hotărârii corespunzătoare și prezintă Guvernului spre aprobare modelul Registrului general cu privire la stocurile de urgență și al Registrului general cu privire la stocurile specifice, precum și regulamentele de organizare și funcționare a registrelor respective;

o) colectează și analizează informații privind aprovizionarea cu produse petroliere și stocurile de urgență și asigură schimbul de date cu Biroul Național de Statistică, Serviciul Vamal, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, ECS și cu alte autorități și instituții publice competente;

p) supraveghează activitatea ECS, inclusiv modul de realizare de către aceasta a obligațiilor privind constituirea, menținerea, gestionarea, reînnoirea și restabilirea stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice;

q) elaborează și prezintă Secretariatului Comunității Energetice informații statistice cu privire la stocurile specifice, în modul și în termenele stabilite de prezenta lege;

r) cooperează cu organizațiile internaționale și cu autoritățile competente ale altor state în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere, inclusiv în situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere;

s) reprezintă Republica Moldova, în limita competențelor, prin participarea la lucrările organismelor profesionale și consultative ale organizațiilor internaționale specializate în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere;

t) elaborează și prezintă Guvernului spre aprobare proiectul actului normativ privind modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru ECS;

u) ține, administrează și actualizează Registrul general cu privire la stocurile de urgență.

(2) Biroul Național de Statistică, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, ECS, alte autorități și instituții publice competente colaborează cu organul central de specialitate și prezintă informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1).

(3) Organul central de specialitate asigură protecția informațiilor cu accesibilitate limitată obținute în cadrul exercitării atribuțiilor prevăzute de prezenta lege.

(4) Schimbul de date, în sensul prezentei legi, este realizat în conformitate cu prevederile Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

Articolul 5. Consiliul pentru securitatea aprovizionării cu produse petroliere

(1) În scopul examinării riscurilor și vulnerabilităților aferente securității aprovizionării cu produse petroliere și al elaborării recomandărilor privind măsurile necesare pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere, organul central de specialitate instituie, în calitate de organ consultativ, Consiliul pentru securitatea aprovizionării cu produse petroliere (în continuare – *Consiliu*).

(2) Consiliul deține următoarele atribuții:

a) examinează informațiile privind existența unor circumstanțe care indică riscul survenirii sau survenirea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere;

b) elaborează recomandări pentru organul central de specialitate privind măsurile necesare pentru prevenirea situațiilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere sau, după caz, pentru limitarea efectelor ori înlăturarea disfuncționalității respective și normalizarea aprovizionării;

c) examinează proiectul Planului de intervenții și propunerile de actualizare și elaborează recomandări asupra acestora;

d) examinează informațiile privind implementarea măsurilor adoptate de autoritățile și instituțiile publice competente în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere și, în limita competenței sale consultative, elaborează recomandări.

(3) Componența Consiliului și regulamentul privind organizarea și funcționarea acestuia se aprobă, prin ordin, de către organul central de specialitate.

(4) Organul central de specialitate asigură secretariatul Consiliului.

(5) Activitatea desfășurată în calitate de membru al Consiliului nu se remunerează.

Articolul 6. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică

(1) În domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere, inclusiv al constituirii stocurilor de urgență, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – *ANRE*) exercită următoarele atribuții:

a) eliberează, prelungește, reperfectează, suspendă, reia valabilitatea sau retrage autorizațiile pentru desfășurarea activității de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență, eliberează copii de pe acestea;

b) monitorizează activitatea operatorilor instalațiilor de stocare autorizate;

c) efectuează schimburi de date agregate și individuale referitoare la aprovizionarea cu produse petroliere cu organul central de specialitate, Serviciul Vamal și ECS;

d) supraveghează realizarea, de către titularii obligației de stocare, a obligațiilor cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență pe teritoriul Republicii Moldova;

e) supraveghează realizarea, de către titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei menționate la art. 22 alin. (1), a obligațiilor cu privire la constituirea și menținerea stocurilor de urgență în străinătate, în conformitate cu acordurile încheiate în acest sens;

f) supraveghează constituirea și menținerea stocurilor de urgență ale altor țări pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu acordurile bilaterale încheiate în acest sens;

g) efectuează, în conformitate cu prezenta lege, cu Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, controale la importatorii obligați și la operatorii instalațiilor de stocare autorizate în condițiile art. 15 alin. (1), pentru a verifica respectarea obligațiilor ce le revin în conformitate cu prezenta lege, având acces, în condițiile legii, la sediile, punctele de lucru și instalațiile de stocare, precum și la documentele, registrele, evidențele și informațiile relevante pentru obiectul și scopul controlului;

h) constată încălcările prevăzute de prezenta lege și aplică sancțiuni financiare în cazurile prevăzute de aceasta.

(2) ANRE asigură protecția informațiilor cu accesibilitate limitată și a datelor cu caracter personal obținute în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezentul articol, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil.

Articolul 7. Entitatea centrală de stocare

(1) În scopul constituirii, menținerii, gestionării, reînnoirii și restabilirii unei părți din stocurile de urgență, Guvernul instituie sau desemnează ECS. În cazul instituirii, ECS este persoană juridică de drept public, autonomă, care activează conform principiului nonprofit, se finanțează în condițiile prezentei legi, fără a

beneficia de alocații de la bugetul de stat, și deține conturi deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor. Funcția de fondator al ECS, în numele Guvernului, este exercitată de către organul central de specialitate.

(2) În cazul desemnării unei entități existente în calitate de ECS, aceasta exercită atribuțiile ECS în condițiile prezentei legi și ale actului Guvernului de desemnare și stabilire a condițiilor aferente. Activitățile legate de calitatea de ECS se organizează și se desfășoară separat din punct de vedere funcțional, contabil și financiar, conform principiului nonprofit, în interes general, iar veniturile și mijloacele financiare aferente activităților în cauză se utilizează exclusiv pentru realizarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege.

(3) În domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere, ECS exercită următoarele atribuții:

a) achiziționează, menține, vinde, reînnoiește și restabilește stocuri de produse petroliere în scopul constituirii, menținerii, reînnoirii și restabilirii stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice;

b) acordă asistență organului central de specialitate la elaborarea Planului de intervenții și a Planului de acțiuni;

c) încasează plățile percepute de ECS în conformitate cu art. 33;

d) asigură pe termen lung disponibilitatea capacităților de stocare;

e) gestionează stocurile de urgență;

f) asigură verificarea cantitativă și calitativă a stocurilor sale de urgență de către o entitate de inspecție acreditată, în condițiile prezentei legi;

g) administrează și ține Registrul general cu privire la stocurile specifice, în condițiile prezentei legi;

h) raportează lunar organului central de specialitate cantitatea stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice;

i) asigură, în orice moment și în condițiile legii, disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență, inclusiv a stocurilor specifice, precum și punerea în circulație și utilizarea acestora în cazurile stabilite de prezenta lege și de Planul de intervenții;

j) eliberează stocurile de urgență pe piață în situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere, conform deciziei Comisiei Naționale de Management al Crizelor;

k) ține stocurile de urgență ale altor țări care sunt stocate pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu acordurile bilaterale privind stocurile de urgență;

l) procesează și analizează datele privind cantitatea și structura stocurilor comerciale și ale stocurilor de urgență;

m) cooperează cu entitățile centrale de stocare ale țărilor părți contractante ale Comunității Energetice și ale statelor membre ale Uniunii Europene;

n) cooperează cu agențiile, organismele și entitățile energetice din țară și din străinătate;

o) participă, în limita competențelor, la lucrările organismelor profesionale și consultative ale organizațiilor internaționale specializate în domeniul securității aprovizionării cu produse petroliere;

p) asigură, în condițiile prezentei legi, ale regulamentului/statutului ECS și ale planului său anual de activitate și financiar, achiziționarea, construirea, reconstruirea, modernizarea sau recondiționarea instalațiilor de stocare necesare pentru depozitarea și gestionarea stocurilor de urgență.

(4) Pentru desfășurarea de către ECS a activităților prevăzute la alin. (3) lit. a) nu este necesară deținerea licenței de import și comercializare cu ridicata a benzinei și motorinei. Stocurile deținute de ECS pot fi plasate și menținute, după caz, sub regimurile vamale și/sau fiscale aplicabile, inclusiv sub regim de antrepozit vamal, depozitare temporară, antrepozit fiscal sau alte regimuri care permit amânarea achitării drepturilor de import, a TVA și/sau accizelor, în condițiile Codului vamal nr. 95/2021, ale Codului fiscal nr. 1163/1997 și ale actelor normative de punere în aplicare a acestora. În raport cu ECS se aplică norma prevăzută la art. 98 alin. (7) din Codul vamal nr. 95/2021.

(5) ECS desfășoară toate activitățile prevăzute la alin. (3) conform principiului nonprofit.

(6) Modul de organizare și funcționare a ECS se determină prin regulamentul/statutul acesteia, în cazul instituirii acesteia, sau prin actul de desemnare și stabilire a condițiilor aferente, în cazul desemnării unei entități existente. Regulamentul/statutul ECS sau, după caz, actul de desemnare și stabilire a condițiilor aferente reglementează inclusiv modul de elaborare, aprobare, revizuire și executare a planului său anual de activitate și financiar.

(7) Activitatea ECS se finanțează din contribuția pentru ECS, din aportul pentru stocurile de urgență plătit către ECS în cazurile prevăzute de prezenta lege, precum și din alte surse prevăzute de prezenta lege, fără a beneficia de alocații de la bugetul de stat. Mijloacele financiare obținute din vânzarea stocurilor de urgență constituie mijloace financiare ale ECS cu destinație specială, se evidențiază separat în contabilitatea acesteia, nu constituie profit distribuibil și se utilizează exclusiv pentru reconstituirea stocurilor de urgență și/sau a stocurilor specifice, precum și pentru acoperirea cheltuielilor necesare exercitării atribuțiilor ECS prevăzute de prezenta lege. Soldurile mijloacelor financiare disponibile la sfârșitul perioadei de gestiune se raportează și se utilizează integral pentru îndeplinirea atribuțiilor ECS.

(8) Achiziționarea produselor petroliere și contractarea serviciilor de stocare de către ECS necesare constituirii, menținerii, gestionării, reînnoirii și restabilirii

stocurilor de urgență se realizează în conformitate cu prevederile actelor normative din domeniul achizițiilor publice și potrivit Regulamentului privind particularitățile procedurale aplicabile achiziției și înstrăinării produselor petroliere, precum și contractării serviciilor de stocare de către entitatea centrală de stocare, aprobat de către Guvern, cu respectarea principiilor transparenței, concurenței, tratamentului egal și utilizării eficiente a resurselor financiare.

(9) În vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, ECS poate atrage experți cu experiență în domeniul industriei petroliere, în special al comerțului, logisticii și stocării produselor petroliere, precum și în domeniul financiar.

(10) Salariații ECS își exercită drepturile și obligațiile în conformitate cu actele normative din domeniul muncii și cu regulamentul/statutul ECS.

Capitolul III **ACȚIUNI DE PREGĂTIRE** **PENTRU SITUAȚII DE DISFUNCȚIONALITATE** **MAJORĂ ÎN APROVIZIONAREA CU** **PRODUSE PETROLIERE**

Articolul 8. Planul de intervenții

(1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate, aprobă Planul de intervenții în care stabilește activitățile și măsurile pentru gestionarea situațiilor de criză în cazul disfuncționalităților majore în aprovizionarea cu produse petroliere.

(2) Planul de intervenții prevăzut la alin. 0 include, în special:

a) măsurile aplicabile în situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere, precum și metodele și procedurile de implementare a acestora, în condițiile prezentei legi și ale Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză;

b) procedura punerii în circulație, totale sau parțiale, a stocurilor de urgență;

c) procedura de notificare și comunicare, în situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere, cu Centrul Național de Management al Crizelor, organul central de specialitate, ANRE, ECS, Serviciul Vamal, importatorii obligați, operatorii instalațiilor de stocare, precum și cu alte autorități și instituții publice și entități relevante;

d) modalitatea de participare a Republicii Moldova la acțiuni internaționale coordonate privind eliberarea stocurilor de urgență, în temeiul prevederilor Tratatului de constituire a Comunității Energetice, al deciziilor adoptate de instituțiile competente ale Comunității Energetice sau al altor tratate ori acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Măsurile și procedurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) includ dispoziții privind următoarele:

a) obligația de a transmite mai frecvent datele, precum și forma și conținutul acestora;

b) punerea în circulație, totală sau parțială, a stocurilor de urgență și, după caz, a stocurilor specifice;

c) restricțiile privind programul de activitate al stațiilor de alimentare cu produse petroliere;

d) atribuirea priorităților în cadrul aprovizionării cu produse petroliere, pe anumite categorii de consumatori;

e) atribuirea priorităților aprovizionării cu produse petroliere, pe anumite categorii de consumatori, inclusiv pentru asigurarea continuității producerii energiei electrice și/sau termice și a altor servicii esențiale.

(4) Organul central de specialitate monitorizează implementarea Planului de intervenții în cazul survenirii unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere, precum și pe durata aplicării măsurilor dispuse în condițiile prezentei legi și ale Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză.

Articolul 9. Survenirea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere

(1) La adresarea unuia dintre importatorii de produse petroliere sau a unui participant la piața produselor petroliere ori la piețele de energie, fie la sesizarea ANRE cu privire la existența unor circumstanțe care indică riscul survenirii sau survenirea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere, organul central de specialitate convoacă în ședință Consiliul pentru a evalua situația respectivă.

(2) În cazul în care, în opinia Consiliului, pe piața produselor petroliere există circumstanțe care indică riscul survenirii sau survenirea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere, Consiliul informează organul central de specialitate cu privire la circumstanțele respective și înaintează propuneri privind măsurile necesare pentru prevenirea acestora sau, după caz, pentru limitarea efectelor ori înlăturarea disfuncționalității respective și normalizarea aprovizionării.

(3) La propunerea Consiliului, organul central de specialitate informează Centrul Național de Management al Crizelor despre existența unor circumstanțe care indică riscul survenirii sau survenirea unei disfuncționalități majore în aprovizionarea cu produse petroliere și înaintează propuneri privind măsurile corespunzătoare.

(4) Centrul Național de Management al Crizelor examinează informațiile și propunerile transmise în condițiile alin. (3), le sistematizează și le valorifică pentru fundamentarea propunerilor înaintate și, după caz, înaintează Comisiei Naționale de Management al Crizelor propuneri privind opțiunile strategice de răspuns și măsurile necesare pentru prevenirea, limitarea efectelor sau înlăturarea disfuncționalității respective, în conformitate cu Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, cu prevederile prezentului capitol și cu Planul de intervenții.

(5) Comisia Națională de Management al Crizelor, în baza propunerilor Centrului Național de Management al Crizelor și cu asistența organului central de specialitate, asigură coordonarea strategică a acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de ECS, de titularii de licență pentru importul și comercializarea cu ridicata a benzinei și motorinei, de alți participanți la piața produselor petroliere, precum și a acțiunilor ANRE, ale autorităților administrației publice centrale și ale altor autorități publice, în condițiile Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză.

(6) Organul central de specialitate informează, la cerere, Secretariatul Comunității Energetice cu privire la Planul de intervenții și aranjamentele organizatorice corespunzătoare în termen de 15 zile de la data primirii cererii respective.

Capitolul IV
STOCAREA PRODUSELOR PETROLIERE.
STOCURILE DE URGENȚĂ ȘI STOCURILE SPECIFICE.
NIVELUL MINIM, STRUCTURA ȘI FORMA DE CONSTITUIRE

Secțiunea 1
Stocarea produselor petroliere.
Stocurile de urgență și stocurile specifice

Articolul 10. Nivelul minim al stocurilor de urgență

(1) Stocurile de urgență se constituie și se mențin la un nivel care să corespundă cel puțin cantității celei mai mari dintre cantitatea produselor petroliere aferentă mediei zilnice a importurilor nete, calculată pentru anul calendaristic precedent, pentru 90 de zile, și cantitatea produselor petroliere aferentă mediei zilnice a consumului intern, calculată pentru anul calendaristic precedent, pentru 61 de zile.

(2) Nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la alin. (1) se stabilește gradual, în conformitate cu prevederile art. 27 și 39, urmând a fi atins integral până la data de 30 iunie 2034.

(3) Nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la alin. (1) pentru anul în curs se ajustează, comparativ cu anul precedent, la data de 1 iulie a anului respectiv și se menține până la data de 30 iunie a anului următor.

(4) Media zilnică a importurilor nete și media zilnică a consumului intern, prevăzute la alin. (1), se calculează în baza echivalentului de importuri ale țițeiului și, respectiv, a echivalentului de consum intern al țițeiului în decursul anului calendaristic precedent, în conformitate cu prevederile anexelor nr. 1 și 4.

(5) Nivelul minim al stocurilor de urgență pe care Republica Moldova trebuie să le dețină se calculează de către organul central de specialitate în baza datelor colectate potrivit art. 18 și în conformitate cu prevederile anexelor nr. 1–5.

(6) Calculul nivelului stocurilor de urgență deținute, exprimat în tone echivalent petrol, se efectuează în conformitate cu prevederile anexei nr. 5. Calculul respectiv include stocurile de urgență deținute de titularii obligației de stocare în conformitate cu art. 22, precum și stocurile specifice menținute în conformitate cu art. 14.

(7) Cantitățile de produse petroliere care fac obiectul unui sechestru sau al unei măsuri executorii nu se includ în calculul prevăzut la alin. (6).

(8) Biocarburanții și aditivii se iau în considerare la calcularea obligațiilor de stocare prevăzute la alin. (1) numai în cazul în care aceștia au fost amestecați cu produsele petroliere respective.

(9) Biocarburanții și aditivii se iau în considerare la determinarea nivelurilor stocurilor de urgență deținute dacă:

a) au fost combinați cu produsele petroliere din care sunt constituite stocurile de urgență deținute; sau

b) sunt stocați pe teritoriul Republicii Moldova și dacă:

– în conformitate cu legislația în vigoare, aceștia urmează să fie amestecați cu produsele petroliere din care sunt constituite stocurile de urgență; și

– aceștia urmează a fi utilizați în transport.

(10) Biocarburanții și aditivii luați în considerare la calcularea obligațiilor de stocare și la determinarea nivelurilor stocurilor de urgență deținute trebuie să corespundă cerințelor de sustenabilitate și altor cerințe impuse în conformitate cu Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

Articolul 11. Structura și forma stocurilor de urgență

(1) Stocurile de urgență sunt compuse din unul sau mai multe produse petroliere, astfel încât, pentru anul precedent, echivalentul în țitei al cantităților consumate aferente produselor selectate să fie de cel puțin 75% din consumul intern, calculat potrivit metodei prevăzute în anexa nr. 4.

(2) Stocurile de urgență pot fi compuse, în orice combinație, din unul sau mai multe dintre următoarele produse: benzină de motor fără plumb (pozițiile tarifare 2710 12 310, 2710 12 410, 2710 12 450 și 2710 12 490), motorină (pozițiile tarifare de la 2710 19 310 până la 2710 19 480) și kerosen (pozițiile tarifare 2710 19 210 și 2710 19 250), cu condiția ca ponderea combinată a produselor selectate să fie de cel puțin 75% din consumul intern determinat potrivit alin. (1). Stocurile de urgență menționate în prezentul alineat nu pot fi înlocuite cu stocuri de țitei.

(3) Guvernul aprobă anual lista produselor petroliere incluse în structura stocurilor de urgență, selectate dintre produsele prevăzute la alin. (2), cu respectarea pragului prevăzut la alin. (1).

(4) Structura stocurilor de urgență în ceea ce privește cantitatea trebuie să reflecte, în mod rezonabil, cota de piață a fiecărui produs petrolier distinct în consumul intern al produselor petroliere din ultimii 3 ani.

(5) Stocurile de urgență de benzină fără plumb înlocuiesc stocurile de gaz petrolier lichefiat, iar stocurile de motorină – stocurile de păcură și ale celorlalte produse petroliere.

(6) Stocurile de urgență trebuie să corespundă standardelor de calitate stabilite de actele normative care reglementează calitatea și controlul combustibililor lichizi de origine petrolieră.

(7) Stocurile de urgență se mențin în formă materială și în formă nonmaterială.

Articolul 12. Stocurile de urgență în formă materială

(1) Stocurile de urgență în formă materială includ produsele petroliere deținute cu titlu de proprietate de către titularii obligației de stocare.

(2) ECS menține în formă materială cel puțin 1/2, dar nu mai mult de 2/3 din cantitatea stocurilor de urgență deținute în conformitate cu art. 22 alin. (2). Cantitatea de stocuri de urgență menținută în formă materială potrivit prezentului

alineat se stochează pe teritoriul Republicii Moldova și trebuie să fie disponibilă în conformitate cu art. 29.

(3) Prin derogare de la alin. 0, cantitatea minimă de stocuri de urgență în formă materială prevăzută la același alineat poate fi stocată în altă țară, în conformitate cu 0, în cazul în care pe teritoriul Republicii Moldova nu există capacități de stocare disponibile și funcționale.

(4) Cantitatea de stocuri de urgență în formă materială deținute de ECS care depășește obligația de stocare prevăzută la art. 22 alin. 0 poate fi stocată pe teritoriul altei țări, în conformitate cu art. 28.

(5) Pierderile aferente stocurilor de urgență deținute de ECS, rezultate din manipulare, depozitare, evaporare și din alte variații cantitative inerente operațiunilor tehnologice, se admit în limitele normelor stabilite pentru produsele petroliere potrivit prevederilor Codului fiscal nr. 1163/1997, ale Codului vamal nr. 95/2021 și, după caz, ale actelor normative de punere în aplicare a acestora, precum și potrivit reglementărilor tehnice și metrologice aplicabile. Determinarea pierderilor respective se efectuează în volum convertit la temperatura de +15°C, conform procedurilor de măsurare și de evidență aplicabile produselor petroliere. Diferențele cantitative care depășesc limitele admisibile se consideră lipsuri și se tratează potrivit cadrului normativ fiscal, vamal, contabil și tehnic aplicabil.

(6) Stocurile de urgență în formă materială deținute de importatorii obligați pot fi stocate pe teritoriul Republicii Moldova și/sau pe teritoriul altei țări în condițiile art. 28 alin. (1) și (2).

Articolul 13. Stocurile de urgență în formă nonmaterială

(1) Stocurile de urgență în formă nonmaterială au la bază contracte care prevăd dreptul, dar nu și obligația, de a achiziționa produse petroliere conform unor criterii prestabilite într-o perioadă prestabilită.

(2) Prin încheierea contractului prevăzut la alin. (1), titularul obligației de stocare poate delega, integral sau parțial, obligația de stocare unei sau mai multor persoane juridice, entități centrale de stocare ale altor state care dispun de stocuri excedentare de produse petroliere ori de capacități de stocare disponibile.

(3) Titularul obligației de stocare poate încheia un contract prevăzut la alin. 0 cu o persoană juridică indicată la alin. 0 cu condiția că:

a) titularul obligației de stocare are dreptul exclusiv de a achiziționa cantitatea convenită de produse petroliere în situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere;

b) produsele petroliere care fac obiectul contractului respectiv au fost stocate și puse la dispoziție în conformitate cu 0 alin. (1) și sunt disponibile pentru livrare titularului obligației de stocare pe toată durata contractului.

(4) Pe teritoriul Republicii Moldova pot fi deținute stocuri de urgență în formă nonmaterială cu condiția notificării prealabile a organului central de specialitate cu privire la delegarea obligației de stocare, atât de către titularul obligației de stocare, cât și de către persoana juridică care deține stocuri excedentare de produse petroliere.

(5) În situația în care Comisia Națională de Management al Crizelor decide în privința punerii în circulație, totale sau parțiale, a stocurilor de urgență, titularul obligației de stocare trebuie, în termen de 15 zile de la data adoptării deciziei respective, să își exercite dreptul și să achiziționeze produsele petroliere care fac obiectul contractului privind stocurile de urgență în formă nonmaterială și să înceapă plasarea acestora pe piața națională. În caz contrar, titularul în cauză trebuie să cedeze dreptul de a achiziționa produsele petroliere care fac obiectul contractului privind stocurile de urgență în formă nonmaterială către ECS sau către altă entitate energetică desemnată de organul central de specialitate.

(6) În cazul prevăzut la alin. (5), vânzătorul de produse petroliere vinde cantitățile contractate de produse petroliere către titularul obligației de stocare, către ECS sau către entitatea energetică desemnată de organul central de specialitate, în conformitate cu termenii contractului respectiv.

(7) Contractul privind stocurile de urgență în formă nonmaterială trebuie să conțină următoarele clauze:

- a) drepturile și obligațiile reciproce prevăzute la alin. 0–(6);
- b) cantitatea și categoria produselor petroliere care fac obiectul contractului;
- c) localizarea exactă a instalațiilor de stocare în care sunt stocate, pe durata contractului, produsele petroliere care fac obiectul contractului;
- d) costul lunar al contractului;
- e) modalitatea de determinare a prețului de cumpărare la care titularul obligației de stocare are dreptul de a achiziționa produse petroliere;
- f) modalitatea și capacitatea de încărcare a produselor petroliere în cazul achiziției, în conformitate cu art. 28 alin. (2);
- g) disponibilitatea, în conformitate cu art. 29 alin. (1);
- h) controlul cantității și al calității, în conformitate cu art. 30;
- i) perioada de valabilitate a contractului.

(8) Se admite încheierea contractelor privind stocurile de urgență în formă nonmaterială pentru cantități de cel puțin 5 000 de tone metrice de produse petroliere distincte, prevăzute la art. 11 alin. (1).

(9) Contractul privind stocurile de urgență în formă nonmaterială se încheie, de regulă, pentru o perioadă de cel puțin 3 luni și de cel mult 12 luni.

Articolul 14. Stocuri specifice

(1) Guvernul, la propunerea organului central de specialitate, poate pune în sarcina ECS obligația de a constitui și menține un nivel minim de stocuri specifice, calculat în funcție de numărul de zile de consum mediu zilnic, sub formă de stocuri materiale care urmează să fie achiziționate sau care sunt achiziționate de ECS.

(2) Stocurile specifice se constituie și se mențin de către ECS în condițiile prevăzute în hotărârea corespunzătoare a Guvernului, care trebuie să prevadă:

a) categoriile de produse petroliere pentru care se constituie stocurile specifice;

b) nivelul minim al stocurilor specifice;

c) perioada pentru care urmează să fie menținute stocurile specifice.

(3) Stocurile specifice pot fi constituite exclusiv din una sau mai multe dintre următoarele categorii de produse energetice, definite în anexa nr. 3: etan, gaz petrolier lichefiat, benzină auto, benzină pentru aviație, combustibil de tip benzină pentru turboreactoare, carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină, păcură, white spirit și SBP, lubrifianți, bitum, ceară de parafină și cocs de petrol, cu condiția ca ponderea totală combinată a produselor selectate, exprimată în tone echivalent petrol, să fie de cel puțin 75% din consumul intern calculat în conformitate cu anexa nr. 4.

(4) Cantitățile de produse petroliere prevăzute la alin. 0 se calculează prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2 la volumul agregat al livrărilor interne brute de produse petroliere selectate pentru constituirea stocurilor specifice. Suma livrărilor interne brute a produselor petroliere în cauză nu include buncărajul.

(5) Organul central de specialitate notifică Secretariatul Comunității Energetice cu privire la constituirea stocurilor specifice în termen de 15 zile de la data aprobării hotărârii Guvernului prevăzute la alin. (2), dar nu mai târziu de data începerii perioadei pentru care acestea urmează să fie menținute. Notificarea include nivelul stocurilor specifice, categoriile de produse petroliere, exprimate în număr de zile din consumul mediu zilnic calculat în tone echivalent petrol, locul depozitării și perioada pentru care stocurile specifice urmează să fie menținute. Orice modificare a nivelului, a categoriilor de produse petroliere, a locului depozitării sau a perioadei de menținere a stocurilor specifice se notifică Secretariatului Comunității Energetice în termen de 15 zile de la data aprobării modificării respective.

(6) Lista categoriilor de produse petroliere pentru care Republica Moldova se obligă să mențină stocuri specifice se aprobă pentru cel puțin un an și poate fi modificată numai cu efect din prima zi a lunii iulie.

Articolul 15. Operatorii instalațiilor de stocare

(1) Activitatea pentru stocarea produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență se desfășoară numai de către operatorii instalațiilor de stocare autorizați în acest sens de către ANRE, în condițiile prezentului articol.

(2) În vederea obținerii autorizației pentru desfășurarea activității prevăzute la alin. (1), solicitantul trebuie să întrunească următoarele condiții:

a) să fie înregistrat în Republica Moldova și să prezinte document confirmativ în acest sens;

b) să dețină, cu titlu de proprietate, în posesie sau în folosință, ori să exploateze, în condițiile legii, o instalație de stocare pentru care se solicită autorizația;

c) instalația de stocare să fie înregistrată în Registrul de stat al obiectivelor industriale și al instalațiilor tehnice potențial periculoase, în condițiile legislației privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase;

d) instalația de stocare să fie echipată cu sisteme automatizate de măsurare, monitorizare și colectare a datelor, care să asigure evidența și trasabilitatea stocurilor de urgență, inclusiv a operațiunilor de recepționare, stocare și livrare, să asigure vizualizarea în regim de timp real a cantităților depozitate și păstrarea datelor aferente pentru cel puțin 5 ani;

e) rezervoarele și mijloacele de măsurare utilizate pentru recepționarea, stocarea și livrarea stocurilor de urgență trebuie să respecte cerințele tehnice și metrologice prevăzute de cadrul normativ aplicabil, iar mijloacele de măsurare să fie integrate în sistemele prevăzute la lit. d);

f) să dispună de personal calificat pentru desfășurarea activității de stocare a produselor petroliere, de proceduri operaționale și capacități tehnice suficiente pentru a asigura, în orice moment, recepționarea, depozitarea, păstrarea, integritatea, încărcarea, descărcarea, disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență;

g) să dispună de proceduri interne aprobate și de mijloace tehnice necesare pentru recepționarea, depozitarea, monitorizarea și menținerea calității produselor petroliere depozitate ca stocuri de urgență și pentru prevenirea riscurilor generale și a riscurilor de scurgere.

(3) Suplimentar documentelor prevăzute de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, solicitantul indicat la alin. (2) prezintă următoarele documente:

- a) pașapoartele tehnice ale rezervoarelor utilizate pentru stocarea stocurilor de urgență;
- b) tabelele de calibrare metrologică valabile ale rezervoarelor;
- c) certificatele de verificare metrologică valabile pentru mijloacele de măsurare utilizate la recepția și livrarea produselor petroliere;
- d) lista mijloacelor de măsurare utilizate la recepționare, stocare și livrare, cu indicarea punctelor de măsurare;
- e) descrierea funcțională a sistemelor automatizate de măsurare, monitorizare și colectare a datelor;
- f) schema de integrare a mijloacelor de măsurare;
- g) descrierea modului de asigurare a accesului de la distanță pentru ANRE și ECS la sistemele și mijloacele prevăzute la alin. (2) lit. d) și e);
- h) descrierea capacităților tehnice ale instalațiilor de încărcare și descărcare;
- i) copia de pe decizia Consiliului pentru Examinarea Investițiilor de Importanță pentru Securitatea Statului privind aprobarea prealabilă a investiției, în cazurile prevăzute de Legea nr. 174/2021 privind mecanismul de examinare a investițiilor de importanță pentru securitatea statului.

(4) Autorizația pentru desfășurarea activității de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență se eliberează pe un termen de 5 ani. Procedura de eliberare, de prelungire, de reperfectare, de suspendare, de reluare a valabilității și de retragere a autorizației în cauză se realizează potrivit prevederilor prezentului articol și ale Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Termenul de examinare a cererii privind eliberarea sau prelungirea autorizației este de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii la ANRE.

(5) Operatorul instalației de stocare autorizat este obligat să notifice ANRE despre orice modificare care poate afecta desfășurarea activității autorizate, în termen de 5 zile lucrătoare de la data survenirii acesteia, inclusiv privind:

- a) dreptul de proprietate, de posesie, de folosință sau de exploatare asupra instalației de stocare;
- b) capacitatea de stocare autorizată;
- c) starea tehnică sau funcțională a instalației de stocare;
- d) sistemele automatizate de măsurare, monitorizare și colectare a datelor;
- e) mijloacele de măsurare utilizate la recepționarea, stocarea și livrarea produselor petroliere;
- f) accesul de la distanță pentru ANRE și ECS la sistemele și mijloacele prevăzute la alin. (2) lit. d) și e);
- g) înregistrarea instalației de stocare în Registrul de stat al obiectivelor industriale și al instalațiilor tehnice potențial periculoase;
- h) capacitatea operatorului de a asigura disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență.

(6) ANRE retrage autorizația pentru desfășurarea activității de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență în cazul în care:

a) operatorul instalației de stocare nu mai întrunește condițiile care au stat la baza autorizării;

b) operatorul instalației de stocare nu a executat, în termenul stabilit de ANRE, prescripțiile privind înlăturarea încălcărilor constatate care au determinat suspendarea autorizației;

c) se constată că autorizația a fost obținută în baza unor informații sau documente false, incomplete ori inexacte;

d) operatorul instalației de stocare nu își mai poate îndeplini obligațiile în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(7) ANRE suspendă autorizația pentru desfășurarea activității de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență în cazul în care:

a) operatorul instalației de stocare autorizat solicită suspendarea autorizației;

b) operatorul instalației de stocare autorizat nu a executat, în termenul stabilit de ANRE, prescripțiile privind înlăturarea încălcărilor constatate;

c) operatorul instalației de stocare autorizat nu îndeplinește temporar obligația de a asigura accesul ANRE și, după caz, al ECS la datele și sistemele de măsurare, monitorizare și colectare a datelor aferente stocurilor de urgență.

Secțiunea a 2-a

Evidența stocurilor de produse petroliere.

Raportarea. Transparența

Articolul 16. Registrul general cu privire la stocurile de urgență

(1) Datele privind stocurile de urgență, cu excepția celor privind stocurile specifice, se introduc și se păstrează în Registrul general cu privire la stocurile de urgență.

(2) Organul central de specialitate ține, administrează și actualizează Registrul general cu privire la stocurile de urgență. Organul central de specialitate poate delega ECS sarcini administrative și tehnice aferente instituirii, completării, operării, ținerii și actualizării registrului, inclusiv colectarea, verificarea formală, sistematizarea și introducerea datelor în registru, fără transferarea competenței principale și a responsabilității juridice pentru ținerea și administrarea acestuia.

(3) Registrul general cu privire la stocurile de urgență conține informațiile cu privire la:

a) cantitatea și calitatea stocurilor de urgență constituite, clasificate pe categorii de produse petroliere;

b) contractele privind constituirea și menținerea stocurilor de urgență în formă materială;

c) contractele privind stocurile de urgență în formă nonmaterială;

d) instalațiile de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență, cu specificarea cantităților stocate, a datelor privind localizarea instalațiilor de stocare, numele proprietarilor și/sau al operatorilor instalației de stocare, termenul pentru care au fost încheiate contractele de stocare, numele și sediul proprietarilor produselor petroliere care fac obiectul contractelor respective, etichetele rezervoarelor în care se stochează stocurile de urgență, capacitatea nominală și reală a rezervoarelor în care sunt depozitate stocurile de urgență, starea de depozitare (în antrepozite vamale, în zone libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal, indiferent dacă permit amânarea achitării drepturilor de import), precum și informațiile cu privire la capacitatea de descărcare și încărcare și accesul la instalația de stocare (pe cale feroviară, terestră, navală sau prin conductă).

(4) Titularul obligației de stocare transmite organului central de specialitate datele și documentele prevăzute la alin. (3), necesare pentru ținerea Registrului general cu privire la stocurile de urgență, până la data de 1 iulie pentru anul în curs. Titularul obligației de stocare informează organul central de specialitate cu privire la orice modificare a datelor în termen de 10 zile lucrătoare de la survenirea modificării respective.

(5) Importatorii obligați care mențin stocuri de urgență ori au încheiat contracte privind stocurile de urgență în formă nonmaterială, la solicitarea organului central de specialitate sau, după caz, a ECS, în termen de 10 zile lucrătoare de la recepționarea solicitării, transmit informațiile și documentele necesare pentru evidența stocurilor de urgență și pentru întocmirea informațiilor aferente Registrului general cu privire la stocurile de urgență.

(6) Organul central de specialitate întocmește un extras din Registrul general cu privire la stocurile de urgență până la data de 15 februarie a anului în curs pentru anul precedent, în care indică informațiile privind cantitatea și tipul stocurilor de urgență înscrise în registrul respectiv până la data de 31 decembrie a anului precedent.

(7) Organul central de specialitate transmite extrasul prevăzut la alin. 0 Secretariatului Comunității Energetice până la data de 25 februarie a anului în curs pentru anul precedent.

(8) La cererea Secretariatului Comunității Energetice, organul central de specialitate îi transmite acestuia, în termen de 15 zile calendaristice de la

recepționarea cererii, o copie de pe Registrul general cu privire la stocurile de urgență, cu excluderea informațiilor cu accesibilitate limitată privind localizarea exactă a stocurilor de urgență. Cererile respective pot fi formulate pentru o perioadă de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.

(9) În cazul verificării de către Secretariatul Comunității Energetice a nivelului de pregătire al Republicii Moldova pentru situațiile de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere și a cantităților stocurilor corespunzătoare, organul central de specialitate pune la dispoziția reprezentanților sau experților autorizați ai Secretariatului, în termen de o săptămână de la notificarea verificării, informațiile cu accesibilitate limitată privind localizarea exactă a stocurilor în cauză, cu respectarea regimului de protecție aplicabil.

Articolul 17. Registrul general cu privire la stocurile specifice

(1) Datele privind stocurile specifice se introduc și se păstrează în Registrul general cu privire la stocurile specifice, care se actualizează de către ECS.

(2) Registrul general cu privire la stocurile specifice conține informațiile cu privire la:

a) cantitatea și calitatea stocurilor specifice constituite, clasificate pe categorii de produse petroliere;

b) contractele privind constituirea și menținerea stocurilor specifice;

c) instalațiile de stocare în care sunt stocate stocurile specifice, cu specificarea cantităților stocate, a datelor privind localizarea instalațiilor de stocare, numele proprietarilor și/sau a operatorului instalației de stocare, termenul pentru care au fost încheiate contractele de stocare, categoria de produs petrolier, etichetele rezervoarelor în care sunt depozitate stocurile specifice, capacitatea nominală și reală a rezervoarelor în care sunt depozitate stocurile specifice, starea de depozitare (în antrepozite vamale, în zonele libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal din țara în care sunt menținute stocurile de urgență și care permite amânarea achitării drepturilor de import), precum și informații cu privire la capacitatea de descărcare și încărcare și accesul la instalația de stocare (pe cale feroviară, terestră, navală sau prin conductă).

(3) La solicitarea ECS, persoanele juridice care constituie și mențin stocuri specifice transmit acesteia, în termen de 10 zile lucrătoare, informațiile și documentele necesare pentru evidența stocurilor specifice și pentru ținerea Registrului general cu privire la stocurile specifice.

(4) Până la data de 31 ianuarie a anului în curs, ECS este obligată să prezinte organului central de specialitate o copie integrală a Registrului general cu privire la

stocurile specifice, actualizat pentru situația din ultima zi a anului calendaristic precedent.

(5) La solicitarea Secretariatului Comunității Energetice, organul central de specialitate transmite copia Registrului general cu privire la stocurile specifice în termen de 15 zile calendaristice de la data recepționării solicitării, cu excluderea informațiilor cu accesibilitate limitată privind localizarea exactă a stocurilor de urgență.

**Articolul 18. Colectarea și raportarea datelor
în scopul constituirii stocurilor de urgență**

(1) Organul central de specialitate colectează lunar date privind produsele energetice prevăzute în anexa nr. 3, în contextul exercitării atribuțiilor de monitorizare, precum și pentru calculul importurilor nete și al consumului zilnic ale produselor petroliere, determinarea nivelului minim al stocurilor de urgență, determinarea obligației individuale de stocare a titularilor obligației de stocare și pentru întocmirea rezumatelor statistice lunare, indicate la art. 18 alin. (5), privind consumul intern și nivelul stocurilor aferente produselor energetice prevăzute în anexa nr. 3.

(2) Entitățile energetice care importă, exportă sau stochează materii prime pentru rafinare și/sau produsele energetice prevăzute în anexele nr. 2 și 3 prezintă organului central de specialitate, cel târziu până la data de 10 a lunii în curs, datele clasificate pe categorii de produse energetice, aferente lunii precedente, cu privire la:

- a) importul, exportul și consumul de produse energetice pe piața din Republica Moldova;
- b) cantitatea stocurilor de urgență și a stocurilor comerciale de produse energetice.

(3) Suplimentar datelor prevăzute la alin. (2), entitățile energetice care desfășoară activități de import sau de stocare a produselor petroliere sunt obligate să informeze organul central de specialitate cu privire la planurile de sistare, temporară sau definitivă, a activității de import, a funcționării instalației de stocare sau a unei părți a acesteia, cu privire la revizia și/sau modernizarea planificate a instalației de stocare, precum și cu privire la circumstanțele relevante care afectează, în mod direct și semnificativ, aprovizionarea pieței cu produse petroliere.

(4) Serviciul Vamal și ANRE prezintă organului central de specialitate informații cu privire la importul și exportul produselor energetice prevăzute în anexa nr. 3 în decursul unei luni, în ultima zi lucrătoare a lunii următoare.

(5) Organul central de specialitate transmite Biroului Național de Statistică datele prevăzute la alin. (2) și (4) pentru elaborarea și prezentarea de către acesta a rezumatelor statistice lunare agregate oficiale cu privire la piața produselor petroliere (în continuare – *rezumate statistice lunare*).

(6) Rezumatele statistice lunare se elaborează de către Biroul Național de Statistică în conformitate cu cerințele stabilite în cadrul Comunității Energetice și includ date și informații cu privire la stocurile de urgență după cum urmează:

- a) informații privind nivelul stocurilor de urgență deținute;
- b) detalii privind modul în care a fost determinat nivelul stocurilor de urgență;
- c) date privind cantitățile de stocuri de urgență deținute pe teritoriul național și cele deținute în străinătate, cu indicarea țării parte contractantă a Comunității Energetice și/sau a statului membru al Uniunii Europene, a informațiilor cu privire la forma stocurilor în cauză, la proprietarii acestora și la entitatea la a cărei cerere au fost constituite stocurile respective.

(7) Biroul Național de Statistică prezintă rezumatele statistice lunare Secretariatului Comunității Energetice în termen de 55 de zile de la sfârșitul lunii la care se referă sau în termen de două luni de la solicitarea din partea Secretariatului Comunității Energetice. O astfel de solicitare poate fi formulată pentru un termen de cel mult 5 ani de la data la care se referă datele solicitate.

(8) Biroul Național de Statistică elaborează, în baza celor 12 rezumate statistice lunare, un rezumat statistic anual agregat oficial privind stocurile de urgență și îl transmite organului central de specialitate în termen de 70 de zile de la sfârșitul anului la care se referă, în vederea utilizării acestuia în procesul de analiză și monitorizare a securității aprovizionării cu produse petroliere.

(9) Datele prevăzute la alin. (2) și 0 se colectează și se prelucrează în conformitate cu metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență, aprobată de către organul central de specialitate după coordonarea cu Biroul Național de Statistică.

(10) Prevederile alin. (2) și 0 nu se aplică entităților energetice care desfășoară activitatea de stocare a produselor petroliere exclusiv în rezervoarele din stațiile de alimentare cu produse petroliere.

Articolul 19. Raportul anual privind disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență

(1) În cazul în care stocurile de urgență deținute de ECS constituie mai puțin de 30% din cantitatea stocurilor de urgență stabilită drept obligație de stocare pentru anul în curs, organul central de specialitate întocmește un raport anual de analiză a

măsurilor luate pentru asigurarea și verificarea disponibilității și accesibilității fizice a stocurilor de urgență ale Republicii Moldova.

(2) În raportul prevăzut la alin. (1) sunt documentate, de asemenea, măsurile luate pentru a permite Republicii Moldova să controleze utilizarea stocurilor de urgență în situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere.

(3) În cazul prevăzut la alin. (1), raportul se prezintă Secretariatului Comunității Energetice până la data de 31 ianuarie a anului în curs.

Articolul 20. Rezumatele statistice cu privire la stocurile specifice

(1) ECS întocmește lunar rezumate statistice cu privire la stocurile specifice existente în ultima zi a fiecărei luni calendaristice, în care indică informațiile cu privire la deținătorii stocurilor specifice, locul depozitării acestora, categoriile de produse petroliere care fac obiectul stocurilor specifice, cantitățile și numărul echivalent de zile de consum mediu în anul calendaristic de referință.

(2) Rezumatele statistice cu privire la stocurile specifice includ date privind stocurile specifice ale altor state deținute pe teritoriul Republicii Moldova, clasificate pe categorii de produse petroliere, cu indicarea cantităților, a deținătorilor acestora, a statului pentru care sunt constituite și, după caz, a entității centrale de stocare care le ține.

(3) ECS transmite lunar organului central de specialitate rezumatele statistice prevăzute la alin. (1) și (2), iar organul central de specialitate le transmite Secretariatului Comunității Energetice în decursul lunii calendaristice care urmează celei la care se referă informațiile prezentate. La solicitarea Secretariatului Comunității Energetice, organul central de specialitate transmite rezumatele statistice privind stocurile specifice în cel mai scurt termen posibil. O astfel de solicitare poate viza date pentru o perioadă de cel mult 5 ani anteriori datei solicitării.

Articolul 21. Transparența datelor și informațiilor privind stocurile de urgență și stocurile specifice

(1) Datele agregate privind cantitatea și structura stocurilor de urgență și a stocurilor specifice, stabilite în condițiile legii, și privind repartizarea teritorială a acestora în Republica Moldova sau în străinătate se publică pe site-ul web oficial al organului central de specialitate.

(2) Datele referitoare la localizarea exactă a stocurilor de urgență și la repartizarea teritorială a acestora, clasificate după cantitatea și structura stocurilor de urgență, sunt informații cu accesibilitate limitată.

(3) Organul central de specialitate, ANRE, ECS și reprezentanții acestora au obligația de a nu divulga informațiile cu accesibilitate limitată care le-au fost transmise și/sau care le-au devenit cunoscute în cadrul exercitării atribuțiilor prevăzute de prezenta lege. Orice date cu caracter personal obținute sau dezvăluite în conformitate cu prezentul articol nu pot fi colectate, iar în caz de colectare accidentală, sunt distruse imediat și necondiționat.

Capitolul V **STABILIREA, SUPRAVEGHEREA ȘI ELIBERAREA** **STOCURILOR DE URGENȚĂ**

Articolul 22. Titularii obligației de stocare

(1) Stocurile de urgență se constituie și se mențin de către importatorii obligați și de către ECS din produsele stabilite potrivit art. 11 alin. (2), în cantitățile determinate în condițiile prezentei legi.

(2) ECS constituie și menține 1/2 din nivelul minim de stocuri de urgență determinat potrivit art. 10 alin. (1), iar încă 1/2 din nivelul minim de stocuri de urgență se constituie și se menține de către importatorii obligați, în condițiile prezentei legi.

(3) Fiecare importator obligat constituie și menține stocuri de urgență pentru produsul sau produsele prevăzute la art. 11 alin. (2), pe care le-a importat net în anul calendaristic precedent anului de stabilire a obligației de stocare, proporțional cu cota individuală aferentă obligației de stocare determinată pentru fiecare produs distinct.

(4) Suplimentar obligației de constituire și menținere a stocurilor de urgență, importatorii obligați îndeplinesc următoarele cerințe:

a) cooperează cu organul central de specialitate și cu Consiliul și acționează în conformitate cu Planul de intervenții și deciziile Comisiei Naționale de Management al Crizelor pentru prevenirea situațiilor de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere, precum și în legătură cu gestionarea acestora;

b) cel târziu la data de 10 a lunii în curs, transmit organului central de specialitate datele privind importul, exportul și consumul de produse petroliere pe piața din Republica Moldova, precum și privind cantitatea stocurilor de urgență și a stocurilor comerciale pentru luna precedentă;

- c) prezintă organului central de specialitate și actualizează periodic datele necesare ținerii Registrului general cu privire la stocurile de urgență;
- d) achită către ECS plățile percepute de aceasta, în conformitate cu art. 33, cel târziu la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă;
- e) prezintă ECS datele privind livrările de produse petroliere pe piața din Republica Moldova și datele privind plățile efectuate către ECS, cel târziu la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă;
- f) asigură efectuarea controalelor de către ANRE pentru determinarea cantității și a calității stocurilor de urgență;
- g) păstrează toate documentele, datele și rapoartele statistice referitoare la tipul, cantitatea, calitatea și repartizarea teritorială a stocurilor de urgență, pentru cel puțin 5 ani de la data constituirii acestora;
- h) îndeplinesc alte cerințe prevăzute de prezenta lege.

Articolul 23. Determinarea cotei individuale aferente obligației de stocare pentru importatorii de referință

(1) Organul central de specialitate determină cota individuală aferentă obligației de stocare pentru anul în curs pentru fiecare importator obligat, după cum urmează:

- a) nivelul minim al stocurilor de urgență ale Republicii Moldova se calculează în conformitate cu art. 10 alin. (5);
- b) ponderea fiecărui produs petrolier prevăzut la art. 11 alin. (2) în stocurile de urgență se calculează în funcție de cota de piață a acestuia în anul precedent și în baza datelor prevăzute la art. 18 alin. (1);
- c) contribuția fiecărui titular al obligației de stocare la constituirea stocurilor de urgență pentru fiecare produs petrolier se calculează în baza repartizării obligației de constituire și menținere a stocurilor de urgență între ECS și importatori, prevăzută la art. 22 alin. (2), precum și în funcție de cota de piață a fiecărui titular al obligației de stocare, înregistrată în anul precedent pentru fiecare produs petrolier prevăzut la art. 11 alin. (2), în baza datelor colectate potrivit art. 18 alin. (1).

(2) În scopul conversiei volumului în masă și invers, în legătură cu toate calculele privind stocurile de urgență, se utilizează următoarele densități specifice la temperatura aerului de +15°C:

- a) 0,758 – pentru benzină;
- b) 0,845 – pentru motorină;
- c) 0,800 – pentru kerosen (Jet A-1);
- d) 0,900 – pentru păcură.

(3) Până la data de 31 martie a anului în curs, organul central de specialitate emite decizia privind cota individuală aferentă obligației de stocare pentru fiecare importator de referință, care conține cel puțin următoarele:

- a) nivelul minim al stocurilor de urgență prevăzut la art. 10 alin. (1), exprimat în tone echivalent petrol;
- b) metoda de calcul al stocurilor de urgență care urmează să fie constituite și menținute;
- c) structura și nivelul minim al stocurilor de urgență care trebuie constituite de către titularul obligației de stocare, exprimat în tone metrice și în tone echivalent petrol;
- d) după caz, notificarea cu privire la transferarea obligației de stocare către ECS, în conformitate cu art. 26 alin. 0, (2) sau (3);
- e) perioada de menținere a stocurilor de urgență.

Articolul 24. Perioada de menținere a stocurilor de urgență

(1) ECS și importatorii obligați trebuie să mențină stocurile de urgență în cantitatea stabilită de Guvern, pentru perioada de la data de 1 iulie a anului în curs până la data de 30 iunie a anului următor.

(2) Fiecare titular al obligației de stocare prezintă organului central de specialitate, până la data de 10 iulie a anului în curs, în modul stabilit la art. 16, informații cu privire la tipul și repartizarea teritorială a stocurilor de urgență pe care este obligat să le dețină în perioada indicată la alin. 0.

(3) Menținerea stocurilor de urgență presupune ca, pe întreaga perioadă prevăzută la alin. (1), să fie deținute cel puțin cantitățile minime din produsele petroliere pe care titularul obligației de stocare trebuie să le dețină ca stocuri de urgență în rezervoarele din cadrul instalației de stocare pe care a indicat-o acesta organului central de specialitate. Stocurile de urgență pot fi stocate în rezervoare împreună cu stocurile comerciale care sunt deținute cu titlu de proprietate de către titularul obligației de stocare sau de terți.

(4) Prin derogare de la alin. (1) și (3), în lunile septembrie și aprilie, cantitatea stocurilor de urgență de benzină și motorină în formă materială poate fi mai mică decât nivelul minim stabilit pentru titularul obligației de stocare în legătură cu necesitatea reînnoirii stocurilor de urgență pentru asigurarea conformității cu cerințele sezoniere de calitate aplicabile produselor petroliere respective, prevăzute de standardele naționale aplicabile.

Articolul 25. Delegarea obligației de stocare către terți

(1) În orice moment, importatorul obligat poate delega către terți, alții decât ECS, obligația de stocare, integral sau parțial, în conformitate cu art. 13. O astfel de delegare nu poate face obiectul unei subdelegări.

(2) Delegarea sarcinilor aferente obligației de stocare de către titularul obligației de stocare nu modifică și nu îl scutește pe acesta de obligațiile impuse în temeiul prezentei legi și nici nu îl exonerează de răspunderea pentru neîndeplinirea sau pentru îndeplinirea deficientă a obligațiilor respective.

(3) Delegările constituite în conformitate cu prezentul articol nu modifică sub nicio formă obligațiile cu privire la nivelul minim al stocurilor de urgență asumate de Republica Moldova în cadrul Comunității Energetice.

(4) Importatorul obligat are dreptul să delege, total sau parțial, obligația sa de stocare către ECS, în condițiile prezentei legi.

(5) În cazul în care titularul obligației de stocare a fost informat cu mai puțin de 200 de zile înainte de începutul perioadei la care se referă obligația de stocare, acesta își poate exercita în orice moment dreptul de delegare.

Articolul 26. Transferul obligației de stocare către ECS

(1) Pentru fiecare produs prevăzut la art. 11 alin. (2), cota individuală aferentă obligației de stocare se transferă integral către ECS în cazul importatorului de referință care, în anul calendaristic precedent anului de stabilire a obligației de stocare, a importat net mai puțin de 10 000 de tone metrice de produsul respectiv.

(2) Importatorul de referință dobândește calitatea de importator obligat numai pentru produsul sau produsele prevăzute la art. 11 alin. (2), pentru care a importat net cel puțin 10 000 tone metrice în anul calendaristic precedent anului de stabilire a obligației de stocare.

(3) Cantitatea din stocurile de urgență stabilite în sarcina importatorului obligat care depășește nivelul minim ce trebuie stocat pe teritoriul Republicii Moldova potrivit art. 28 alin. (1) se transferă către ECS dacă importatorul obligat nu poate organiza deținerea acestuia în formă nonmaterială în alt stat din cauza lipsei unui acord bilateral aplicabil, iar ECS poate organiza deținerea stocurilor respective în formă nonmaterială într-un stat cu care Republica Moldova are încheiat un acord bilateral în condiții mai avantajoase pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență.

(4) Obligația de stocare a importatorului obligat împotriva căruia a fost deschisă procedura de insolvabilitate se transferă integral către ECS. În cazul transferului obligației de stocare către ECS în temeiul prevederilor prezentului alineat, finanțarea obligației transferate se asigură din aportul pentru stocurile de urgență aferent obligației respective, inclusiv din contribuția pentru ECS și din compensația pentru importatorii obligați, fără alocații de la bugetul de stat.

(5) ECS stabilește forma stocurilor de urgență care îi sunt transferate potrivit alin. 0 și (2) – materială, în conformitate cu art. 12, și/sau nonmaterială, în conformitate cu art. 13, în funcție de resursele financiare și de capacitățile de stocare disponibile.

(6) ECS asigură continuu publicarea pe site-ul său web oficial a informațiilor complete, defalcate pe produse, privind volumele stocurilor de urgență pe care le poate menține pentru importatorii obligați. Condițiile în care ECS poate presta servicii privind menținerea stocurilor de urgență pentru importatorii obligați se publică cu cel puțin 7 luni înainte de începutul perioadei la care se referă obligația de stocare. Importatorii obligați își exercită dreptul de delegare a obligației de stocare către ECS cel târziu cu 170 de zile înainte de începutul perioadei la care se referă obligația respectivă.

(7) ECS acceptă delegarea prevăzută la alin. 0 în condiții transparente, obiective și nediscriminatorii. Plățile ce urmează a fi efectuate de importatorii obligați pentru serviciile prestate de ECS nu pot depăși costul total al serviciilor prestate și nu pot fi solicitate până la constituirea stocurilor de urgență.

(8) În cazul păcurii importate de entitățile energetice/producătorii de energie electrică și/sau termică pentru consum propriu sau pentru producerea energiei electrice și/sau termice, obligația de stocare aferentă cantităților respective se transferă integral către ECS, cu achitarea aportului pentru stocurile de urgență în condițiile prezentei legi.

Articolul 27. Constituirea graduală a stocurilor de urgență deținute de ECS

(1) ECS asigură constituirea graduală a stocurilor de urgență prevăzute la art. 22 alin. (2), cel târziu până la data de 30 iunie 2034, în conformitate cu:

- a) Planul de acțiuni;
- b) calculul nivelului minim de stocuri de urgență conform art. 10 alin. (1) pentru anul în curs;
- c) cantitatea indicativă și structura stocurilor de urgență pentru anul în curs;
- d) planul anual de afaceri și financiar al ECS.

(2) Planul de acțiuni se aprobă de către Guvern, la propunerea organului central de specialitate coordonată cu ECS, vizând, de preferință, constituirea și menținerea stocurilor ECS pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Planul de acțiuni se aprobă pentru o perioadă de 8 ani și include constituirea graduală a stocurilor de urgență deținute de ECS.

(4) Planul de acțiuni cuprinde:

- a) evaluarea nivelului minim de stocuri de urgență pentru perioada de referință;
- b) structura stocurilor de urgență pentru perioada de referință;
- c) capacitatea de stocare necesară pentru stocurile de urgență;
- d) capacitatea suplimentară de stocare necesară, după caz;
- e) condițiile speciale pentru constituirea stocurilor de urgență;
- f) programul și politica de achiziții, politica de finanțare, asigurarea pe termen lung a disponibilității capacităților de stocare;
- g) dinamica implementării Planului de acțiuni.

(5) Cantitatea indicativă și structura stocurilor de urgență care urmează să fie constituite de către ECS se stabilesc în conformitate cu Planul de acțiuni, precum și ținându-se cont de nivelul minim al stocurilor de urgență, exprimat în tone echivalent petrol și în tone metrice, de rezultatele evaluării de către ECS a prețurilor de piață la produsele petroliere, de resursele financiare disponibile, de capacitățile interne de stocare disponibile, precum și de contractele bilaterale existente.

(6) Cantitatea indicativă și structura stocurilor de urgență ale ECS pentru anul în curs, exprimate în tone metrice per fiecare produs petrolier distinct, se stabilesc de către Guvern, la propunerea organului central de specialitate, coordonată cu ECS, cel târziu la data de 15 aprilie a anului în curs.

Articolul 28. Depozitarea stocurilor de urgență

(1) Fiecare importator obligat trebuie să dețină pe teritoriul Republicii Moldova cel puțin 1/2 din stocurile de urgență pe care este obligat să le constituie conform deciziei prevăzute la art. 23 alin. (3).

(2) La solicitarea titularului obligației de stocare, stocurile de urgență pot fi deținute și pe teritoriul altui stat, cu condiția aprobării prealabile a deținerii stocurilor de urgență ale Republicii Moldova pe teritoriul statului respectiv de către organul central de specialitate și de către autoritatea competentă a statului în cauză, ținându-se cont de legislația acestuia și în baza acordului bilateral privind stocurile de urgență. Prezentarea contractului de stocare a stocurilor de urgență și/sau a contractului privind stocurile de urgență în formă nonmaterială constituie o condiție obligatorie pentru obținerea aprobării organului central de specialitate. Titularul obligației de stocare include în contractele de stocare a stocurilor de urgență și în contractele privind stocurile de urgență în formă nonmaterială dispozițiile prezentei legi referitoare la stocare, la constituirea stocurilor de urgență în formă nonmaterială, precum și la disponibilitatea stocurilor de urgență. Executarea contractelor indicate este condiționată de obținerea aprobării prevăzute de prezentul alineat.

(3) Stocurile de urgență constituite de importatorii obligați se dețin în antrepozite vamale, în zone libere sau prin aplicarea unui alt regim vamal, indiferent dacă regimul permite sau nu amânarea achitării dreptului de import, cu condiția că regimul respectiv asigură posibilitatea de descărcare și încărcare a produselor petroliere, de preferință, prin cel puțin două modalități de transportare. Cerințele privind depozitarea stocurilor de urgență pe teritoriul Republicii Moldova și în străinătate se aprobă de organul central de specialitate.

(4) Stocurile de urgență se depozitează în instalații de stocare în condițiile prezentei legi, cu menținerea permanentă a condițiilor care au stat la baza autorizării și astfel încât să fie asigurate, în orice moment, integritatea, disponibilitatea și accesibilitatea fizică a acestora. Operatorii instalațiilor de stocare sunt obligați să asigure ANRE și ECS accesul de la distanță la sistemele aferente de măsurare, monitorizare și colectare a datelor, în condițiile legii.

(5) Stocurile de urgență pot fi stocate în aceleași instalații de stocare împreună cu stocurile comerciale, cu respectarea condițiilor art. 15 și dacă sunt asigurate, în orice moment, distingerea clară, trasabilitatea, localizarea exactă, integritatea, disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență.

(6) Depozitarea stocurilor de urgență poate fi asigurată de persoane juridice autorizate să desfășoare activitatea de stocare a produselor petroliere în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență, ale căror instalații de stocare corespund cerințelor prevăzute la alin. (3) și alin. (4).

Articolul 29. Disponibilitatea și accesibilitatea fizică a stocurilor de urgență

(1) Stocurile de urgență trebuie să fie disponibile și accesibile fizic în orice moment. Stocurile de urgență în formă materială deținute de titularul obligației de stocare nu pot fi eliberate de către operatorul instalației de stocare fără permisiunea prealabilă în formă scrisă a titularului obligației de stocare.

(2) Punerea în circulație a produselor petroliere din stocurile de urgență se realizează cu respectarea cerințelor legislației privind proveniența, trasabilitatea și conformitatea acestora. Produsele petroliere puse în circulație trebuie să fie însoțite de documentele prevăzute de cadrul normativ aplicabil.

(3) Stocurile de urgență deținute de ECS nu pot face obiectul executării silite sau al oricărei alte măsuri care ar limita disponibilitatea sau accesibilitatea fizică a acestora.

(4) Pe toată durata contractului de stocare a stocurilor de urgență sau a contractului privind stocurile de urgență în forma nonmaterială, importatorul obligat care deține și/sau operatorul instalației de stocare care stochează stocuri de urgență trebuie să asigure integritatea stocurilor respective, precum și a infrastructurii de încărcare și descărcare a stocurilor de urgență din instalația de stocare, întreținerea conformă și să respecte politica de asigurare contra riscurilor generale și a riscurilor de scurgere.

(5) Stocurile de urgență ale Republicii Moldova pe care titularii obligațiilor de stocare le dețin pe teritoriul altei țări nu pot face obiectul unor măsuri care să limiteze disponibilitatea sau accesibilitatea fizică a stocurilor respective sau care să limiteze expedierea acestora de pe teritoriul țării în care se află.

(6) Stocurile de urgență ale altor țări deținute în Republica Moldova sau care se află în tranzit pe teritoriul Republicii Moldova nu pot face obiectul unor măsuri care să limiteze eliberarea stocurilor respective sau care să limiteze expedierea acestora de pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 30. Supravegherea deținerii stocurilor de urgență

(1) ANRE monitorizează și controlează realizarea obligației de constituire și menținere a stocurilor de urgență de către titularii obligației de stocare, în condițiile prezentei legi, ale Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică și ale Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat.

(2) Controlul exercitat de ANRE vizează existența, cantitatea, localizarea, disponibilitatea și accesibilitatea fizică, trasabilitatea și evidența stocurilor de urgență, condițiile de depozitare a acestora, precum și documentele care confirmă cantitatea și calitatea produselor petroliere deținute ca stocuri de urgență.

(3) Titularii obligației de stocare sunt responsabili de asigurarea cantității și calității produselor petroliere deținute ca stocuri de urgență pe întreaga perioadă de menținere a acestora. În acest scop, titularii obligației de stocare sunt obligați să dețină rapoartele de inspecție, certificatele de calitate sau alte documente echivalente care să confirme corespunderea produselor petroliere standardelor de produs aplicabile.

(4) Verificarea cantității și calității produselor petroliere deținute ca stocuri de urgență se efectuează de către o entitate de inspecție acreditată pentru domeniul supus verificării, ca organism de inspecție de tip A, potrivit cerințelor standardului EN 17020 tip A, preluat ca standard național SM EN ISO/CEI 17020:2013 „Evaluarea conformității. Cerințe pentru funcționarea diferitelor tipuri de organisme

care efectuează inspecții”, adoptat prin hotărârea corespunzătoare a Institutului Național de Standardizare.

(5) Verificarea calității benzinei și motorinei deținute ca stocuri de urgență pe teritoriul Republicii Moldova se realizează potrivit cadrului normativ privind monitorizarea calității benzinei și motorinei, inclusiv prin intermediul Sistemului informațional de monitorizare a calității benzinei și motorinei, instituit prin hotărârea corespunzătoare a Guvernului.

(6) ANRE elaborează și aprobă un plan anual de supraveghere a constituirii și menținerii stocurilor de urgență cel târziu până la data de 31 iulie a anului în curs, pentru perioada de până la 30 iunie a anului următor.

(7) Fiecare locație în care sunt stocate stocuri de urgență deținute de importatorii obligați este inspectată fizic cel puțin o dată pe an.

(8) Importatorii obligați și operatorii instalațiilor de stocare asigură reprezentanților împuterniciți ai ANRE accesul la instalația de stocare în care sunt deținute stocuri de urgență și efectuarea controlului cantitativ și calitativ al stocurilor respective, precum și inspectarea documentației privind inventarele zilnice de stocare și evidența stocurilor de urgență.

(9) Reprezentantul împuternicit al ANRE informează prealabil importatorul obligat despre intenția de a se deplasa la instalația de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență, prin expedierea, cu cel puțin 24 de ore înainte de data controlului, a unui preaviz în adresa acestuia, cu excepția cazurilor în care cadrul normativ privind controlul de stat permite efectuarea controlului fără notificare prealabilă.

(10) În cazul în care reprezentanților împuterniciți ai ANRE sau, după caz, reprezentanților entității de inspecție repetat nu li se asigură accesul la instalația de stocare în decurs de 48 de ore de la data indicată în preaviz, controlul se consideră neefectuat din culpa importatorului obligat sau, după caz, a operatorului instalației de stocare.

(11) În cazul prevăzut la alin. (10), importatorul obligat sau operatorul instalației de stocare suportă costurile aferente verificării neefectuate, inclusiv costurile serviciilor prestate de entitatea de inspecție, cheltuielile de deplasare și alte cheltuieli justificate suportate în legătură directă cu organizarea verificării.

(12) În exercitarea atribuțiilor de supraveghere a constituirii și menținerii stocurilor de urgență, ANRE cooperează cu organul central de specialitate prin

schimbul de date și informații privind acțiunile întreprinse și rezultatele obținute, necesare exercitării atribuțiilor prevăzute de prezenta lege.

(13) Organul central de specialitate, ANRE, titularii obligației de stocare și operatorii instalațiilor de stocare care dețin contracte acordă asistență persoanelor autorizate ale Secretariatului Comunității Energetice pentru verificarea acțiunilor de constituire a stocurilor de urgență și a nivelului de pregătire pentru situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere, în conformitate cu tratatele internaționale ratificate. Asistența în cauză include dreptul de consultare a documentelor și registrelor referitoare la stocurile de urgență, precum și asigurarea accesului la instalațiile de stocare în care sunt depozitate stocurile de urgență și la documentele aferente. Accesul la informațiile cu accesibilitate limitată, la datele privind localizarea exactă a stocurilor de urgență și la informațiile privind infrastructura aferentă se acordă cu respectarea regimului de protecție aplicabil informațiilor respective, a obligațiilor de confidențialitate și a cerințelor privind protecția datelor.

(14) Organul central de specialitate, ANRE și titularii obligației de stocare, precum și operatorii instalațiilor de stocare care dețin contracte de stocare păstrează toate documentele, datele și rapoartele statistice referitoare la tipul, cantitatea, calitatea și distribuția stocurilor de urgență pentru cel puțin 5 ani de la data întocmirii acestora.

(15) Titularii obligației de stocare includ în contractele privind constituirea și menținerea stocurilor de urgență în formă materială și în contractele privind stocurile de urgență în forma nonmaterială clauze privind supravegherea constituirii și menținerii stocurilor de urgență și privind obligația păstrării documentelor conform alin. (14).

Articolul 31. Punerea în circulație a stocurilor de urgență

(1) Decizia privind punerea în circulație a stocurilor de urgență se adoptă de către Comisia Națională de Management al Crizelor, în cazurile și în condițiile prevăzute de Planul de intervenții și de prezenta lege.

(2) Decizia privind punerea în circulație a stocurilor de urgență permite titularilor obligației de stocare să reducă, temporar, cantitatea de stocuri de urgență pe care erau obligați să le constituie și să le dețină în conformitate cu art. 22 alin. 0. Stocurile de urgență se pun în circulație la prețuri de piață.

(3) Comisia Națională de Management al Crizelor poate dispune reducerea cantității stocurilor de urgență sub nivelul minim stabilit conform art. 10, în măsura necesară pentru prevenirea sau, după caz, limitarea efectelor ori înlăturarea unei

disfuncționalității majore în aprovizionarea cu produse petroliere, inclusiv ca măsură de răspuns în cazul întreruperii furnizării de gaze naturale, în situația în care aceasta determină necesitatea utilizării produselor petroliere drept combustibil, inclusiv pentru producerea energiei electrice.

(4) Comisia Națională de Management al Crizelor poate dispune reducerea temporară a cantității stocurilor de urgență pe care importatorul obligat trebuie să le dețină dacă lanțul său de aprovizionare cu produse petroliere în Republica Moldova este perturbat din motive care nu pot fi controlate de importatorul respectiv.

(5) În cazul punerii în circulație a stocurilor de urgență în conformitate cu alin. 0 și 0, organul central de specialitate informează neîntârziat Secretariatul Comunității Energetice despre cantitatea stocurilor de urgență pusă în circulație.

(6) În cazul unei decizii internaționale efective de punere în circulație a stocurilor, Comisia Națională de Management al Crizelor este în drept să aprobe o decizie privind punerea în circulație a stocurilor de urgență în conformitate cu recomandarea prealabilă a Secretariatului Comunității Energetice.

(7) Comisia Națională de Management al Crizelor stabilește termenul în care urmează să fi restabilite stocurile de urgență puse în circulație.

Capitolul VI

FINANȚAREA CONSTITUIRII ȘI MENȚINERII STOCURILOR DE URGENȚĂ

Articolul 32. Finanțarea constituirii și menținerii stocurilor de urgență

(1) Finanțarea constituirii și menținerii stocurilor de urgență prevăzute la art. 10 alin. (1) se asigură din contul aportului pentru stocurile de urgență.

(2) Aportul pentru stocurile de urgență se calculează și se aplică în raport cu următoarele produse petroliere:

- a) benzină fără plumb (pozițiile tarifare 2710 12 310, 2710 12 410, 2710 12 450 și 2710 12 490);
- b) kerosen (pozițiile tarifare 2710 19 210 și 2710 19 250);
- c) motorină (pozițiile tarifare de la 2710 19 310 până la 2710 19 480);
- d) păcură (pozițiile tarifare de la 2710 19 620 până la 2710 19 670);
- e) gaz petrolier lichefiat (pozițiile tarifare de la 2711 12 110 până la 2711 19 000).

(3) Aportul pentru stocurile de urgență include:

a) contribuția pentru ECS, destinată acoperirii tuturor costurilor suportate de ECS pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență;

b) compensația pentru importatorii obligați, destinată acoperirii costurilor de manipulare suportate de aceștia în perioada pentru care le revine obligația de constituire și menținere a stocurilor de urgență.

(4) Aportul pentru stocurile de urgență constituie parte a veniturilor prognozate ale titularilor obligației de stocare și se include în prețul de vânzare al produselor petroliere prevăzute la alin. (2) înainte de aplicarea TVA.

(5) Cuantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv al contribuției pentru ECS și al compensației pentru importatorii obligați, se stabilește de către Guvern în baza propunerii justificate înaintate de organul central de specialitate, care este elaborată conform Metodologiei de calcul al aportului pentru stocurile de urgență, aprobată de către Guvern după consultarea titularilor obligației de stocare.

(6) O dată la 3 luni, organul central de specialitate verifică elementele-cheie de cost care includ prețul produselor petroliere, costul stocării, costul finanțării, costurile stocurilor de urgență în formă nonmaterială și care sunt utilizate pentru determinarea cuantumului aportului pentru stocurile de urgență. Guvernul, la propunerea organului central de specialitate, ajustează cuantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv al contribuției pentru ECS și al compensației pentru importatorii obligați.

(7) Aportul pentru stocurile de urgență nu se calculează și nu se plătește pentru produsele petroliere care urmează a fi exportate în vederea vânzării.

(8) Aportul pentru stocurile de urgență nu se calculează și nu se plătește pentru produsele petroliere achiziționate de către ECS în scopul constituirii sau al înlocuirii stocurilor de urgență și nici pentru produsele petroliere achiziționate de către Agenția Rezerve Materiale.

(9) Aportul pentru stocurile de urgență se calculează și se plătește pentru produsele petroliere livrate pe aeroporturile internaționale din Republica Moldova în scopul aprovizionării aeronavelor aflate în trafic aerian internațional, precum și pentru produsele petroliere livrate în porturile deschise traficului internațional din Republica Moldova în scopul aprovizionării navelor din navigația internațională.

Articolul 33. Plățile percepute de ECS

(1) Contribuția pentru ECS se calculează și se achită de importatorii produselor petroliere specificate la art. 32 alin. 0.

(2) Obligația de plată a contribuției pentru ECS apare la momentul:

- a) apariției datoriilor vamale;
- b) livrării produselor petroliere din antrepozitul vamal al contribuabilului;
- c) determinării pierderilor aferente produselor petroliere, rezultate din manipulare, depozitare, evaporare și din alte variații cantitative inerente operațiunilor tehnologice, precum și a lipsurilor constatate, în condițiile cadrului normativ fiscal, vamal, contabil, tehnic și metrologic aplicabil.

(3) Pierderile de produse petroliere prevăzute la alin. 0 lit. c) din prezentul articol, care provin din instalațiile de stocare ale importatorului se adaugă la cantitatea totală de produse petroliere pentru care se calculează contribuția pentru ECS, cu excepția pierderilor care au survenit ca urmare a unui impediment justificator, în sensul art. 904 din Codul civil nr. 1107/2002, și care sunt confirmate prin actele justificative corespunzătoare.

(4) Aportul pentru stocurile de urgență în quantum integral, stabilit de către Guvern în conformitate cu art. 32 alin. 0, se plătește către ECS de către:

a) importatorii obligați prevăzuți la art. 22 alin. (1) – pentru perioada cuprinsă între data începerii calculării aportului pentru stocurile de urgență ca parte integrantă a prețului de vânzare al produselor petroliere și data constituirii de către importatorii respectivi a stocurilor de urgență potrivit art. 39;

b) importatorii de referință cu cota transferată către ECS – pentru partea corespunzătoare cotei individuale aferente obligației de stocare transferate către ECS, în condițiile art. 26;

c) importatorii produselor petroliere specificate la art. 32 alin. (2) care nu dețin calitatea de importatori obligați.

Articolul 34. Modalitatea și termenul-limită de achitare a plăților percepute de ECS.

Transmiterea datelor și informațiilor

(1) Plățile percepute de ECS conform art. 33 se calculează de către importatorii de referință și se achită către ECS prin transfer în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor al acesteia până la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă.

(2) În cazul achitării cu întârziere a plăților percepute de ECS, aceasta calculează și aplică dobânda de întârziere, determinată potrivit art. 942 din Codul civil nr. 1107/2002.

(3) În cazul în care importatorul de produse petroliere achită ECS o plată mai mare decât cea calculată, ECS reduce quantumul plății care se datorează pentru luna în curs cu suma plătită excedentar.

(4) Importatorii de produse petroliere sunt obligați să transmită către ECS, până la data de 20 a fiecărei luni pentru luna precedentă, informațiile cu privire la livrările de produse petroliere pe piața Republicii Moldova și cu privire la plățile efectuate către ECS.

(5) Modalitatea de calcul și de plată a contribuției pentru ECS, precum și modul de transmitere și conținutul datelor și informațiilor privind plățile către ECS, prevăzute la alin. 0, se stabilesc prin hotărârea Guvernului.

(6) ECS, Serviciul Vamal și ANRE colaborează prin schimb de date agregate și individuale cu privire la importurile și exporturile de produse petroliere pentru a verifica corectitudinea informațiilor prezentate de către importatorii de produse petroliere.

(7) La solicitarea ECS, ANRE aplică sancțiuni financiare pentru neachitare, pentru achitarea parțială sau pentru achitarea cu întârziere a plăților percepute de ECS. Achitarea sancțiunilor financiare nu exonerează importatorul obligat sau importatorul de produse petroliere prevăzut la art. 33 alin. 0 de efectuarea plății datorate față de ECS, precum și de achitarea dobânzii prevăzute la alin. 0 din prezentul articol.

Articolul 35. Destinația mijloacelor financiare încasate de către ECS

Mijloacele financiare încasate de către ECS pot fi utilizate pentru:

- a) achiziționarea de produse petroliere în vederea constituirii și menținerii stocurilor de urgență în formă materială și/sau a stocurilor specifice;
- b) încheierea contractelor în vederea constituirii stocurilor de urgență în formă nonmaterială;
- c) compensarea costurilor de asigurare, de stocare și de reînnoire a stocurilor de urgență și/sau a stocurilor specifice;
- d) compensarea costurilor privind controlul cantității și al calității stocurilor de urgență stabilite de ECS;
- e) compensarea costurilor de funcționare a instalațiilor de stocare și a instalațiilor utilizate de ECS pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență;
- f) compensarea costurilor suportate în legătură cu împrumuturile pe piața financiară și a altor costuri de capital;
- g) compensarea costurilor aferente studiilor, autorizațiilor, cercetărilor, achiziționării echipamentelor de contorizare, echipamentelor de siguranță, monitorizării etc., a celor legate de transportarea, încărcarea/descărcarea în siguranță și stocarea stocurilor de urgență în instalațiile existente, precum și a celor aferente asigurării controlului cantității în regim de timp real;

h) compensarea costurilor de funcționare a ECS și a altor costuri legate de constituirea și menținerea stocurilor de urgență, precum și de asigurarea securității aprovizionării cu produse petroliere, în conformitate cu prezenta lege și cu regulamentul/statutul ECS;

i) achiziționarea, construirea, reconstruirea, modernizarea și recondiționarea instalațiilor de stocare în scopul depozitării stocurilor de urgență și al gestionării acestora.

Capitolul VII **RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA** **LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII** **APROVIZIONĂRII CU PRODUSE PETROLIERE**

Articolul 36. Răspunderea pentru încălcarea legislației **în domeniul securității aprovizionării** **cu produse petroliere**

(1) Importatorii de produse petroliere specificate la art. 32 alin. (2), importatorii de produse petroliere prevăzuți la art. 33 alin. (4), importatorii de referință și operatorii instalațiilor de stocare poartă răspundere pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor stabilite de prezenta lege, precum și de actele normative emise pentru executarea acesteia, în condițiile prevăzute de prezenta lege, în măsura în care obligațiile respective derivă direct și expres din prezenta lege și din actele normative emise pentru executarea acesteia.

(2) În cazul în care ANRE constată că una dintre entitățile prevăzute la alin. (1) a încălcat prevederile prezentei legi sau ale actelor normative emise pentru executarea acesteia, precum și că fapta respectivă constituie contravenție potrivit Codului contravențional nr. 218/2008, aceasta inițiază procedura contravențională în condițiile și în termenele stabilite de codul indicat.

(3) Pentru faptele prevăzute la art. 37 alin. (1)–(4) din prezenta lege, care nu constituie contravenții în sensul Codului contravențional nr. 218/2008, ANRE aplică sancțiuni financiare, în condițiile prezentei legi, cu respectarea procedurii corespunzătoare stabilite de Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică.

(4) Mijloacele financiare obținute din aplicarea sancțiunilor financiare se varsă la bugetul de stat.

(5) La individualizarea sancțiunii financiare, ANRE ține cont de gravitatea încălcării, de durata și frecvența acesteia, de consecințele produse sau care puteau fi produse asupra securității aprovizionării cu produse petroliere, de existența unor

încălcări anterioare, de gradul de cooperare al persoanei sancționate, precum și de măsurile întreprinse pentru înlăturarea încălcării și prevenirea repetării acesteia.

Articolul 37. Sancțiunile financiare

(1) ANRE aplică, prin hotărâre, sancțiuni financiare în mărime de la 0,5% până la 2,5% din cifra de afaceri a importatorului de produse petroliere pentru următoarele încălcări:

a) importatorul de produse petroliere nu a prezentat, în modul și în termenele stabilite de organul central de specialitate, informațiile cu privire la importul, exportul, consumul de produse petroliere pe piața de produse petroliere din Republica Moldova, precum și cu privire la nivelul stocurilor de urgență și al stocurilor comerciale de produse petroliere din luna precedentă;

b) importatorul obligat nu a prezentat organului central de specialitate și ECS informațiile necesare pentru ținerea Registrului general cu privire la stocurile de urgență și a Registrului general cu privire la stocurile specifice;

c) importatorul de produse petroliere nu a prezentat, în modul și în termenele stabilite de ECS, informațiile cu privire la livrările de produse petroliere pe piața produselor petroliere din Republica Moldova, precum și informațiile cu privire la efectuarea plăților către ECS.

(2) ANRE aplică, prin hotărârea Consiliului de Administrație, sancțiuni financiare în mărime de la 2,5% până la 5,0% din cifra de afaceri a importatorului obligat, a importatorului de produse petroliere prevăzute la art. 32 alin. 0 sau a importatorului de produse petroliere prevăzut la art. 33 alin. 0 pentru următoarele încălcări:

a) importatorul de produse petroliere nu se conformează deciziilor Comisiei Naționale de Management al Crizelor;

b) importatorul obligat a obstrucționat repetat reprezentantul ANRE, reprezentantul entității de inspecție și/sau reprezentantul Secretariatului Comunității Energetice la efectuarea controalelor dispuse în conformitate cu art. 30 și/sau nu păstrează și nu a prezentat, la solicitarea repetată, documentele și informațiile solicitate de ANRE ori de Secretariatul Comunității Energetice;

c) ca urmare a controlului efectuat în conformitate cu art. 30, reprezentantul împuternicit al ANRE constată că importatorul obligat nu deține stocurile de urgență în cantitățile stabilite conform prevederilor art. 23 alin. (3);

d) importatorul obligat nu execută, în termenele stabilite în actul de constatare întocmit de reprezentantul împuternicit al ANRE, prescripțiile privind înlăturarea încălcărilor constatate;

e) importatorul de produse petroliere nu a plătit aportul pentru stocurile de urgență și/sau contribuția pentru ECS în modul și în termenele stabilite la art. 33 și 34.

(3) În cazul săvârșirii, în decurs de 12 luni de la data rămânerii definitive a unei sancțiuni financiare aplicate pentru una dintre încălcările prevăzute la alin. (2), a unei noi încălcări dintre cele prevăzute la același alineat, ANRE aplică sancțiuni financiare în mărime de la 5,0% până la 10,0% din cifra de afaceri a importatorului de produse petroliere.

(4) ANRE aplică, prin hotărâre, sancțiuni financiare în mărime de la 2,5% până la 5,0% din cifra de afaceri a operatorului instalației de stocare pentru următoarele încălcări:

a) entitatea respectivă prestează servicii de stocare a produselor petroliere pentru stocurile de urgență în lipsa autorizației pentru desfășurarea activității respective;

b) operatorul instalației de stocare a obstrucționat repetat reprezentantul ANRE sau reprezentantul entității de inspecție la efectuarea controalelor dispuse în conformitate cu art. 30 și/sau nu a prezentat, la cererea repetată, documentele și informațiile solicitate de ANRE.

(5) Pentru sancțiunile financiare prevăzute la alin. (1)–(3), cifra de afaceri în funcție de care se calculează sancțiunea reprezintă venitul realizat de persoana sancționată, în anul în curs, până la data constatării încălcării, din vânzarea pe piața Republicii Moldova a produselor petroliere în legătură cu care obligațiile respective nu au fost îndeplinite. Venitul se determină în baza evidenței contabile, fiscale și a informațiilor raportate potrivit prezentei legi.

(6) Pentru sancțiunile financiare prevăzute la alin. (4), cifra de afaceri în funcție de care se calculează sancțiunea reprezintă venitul realizat de operatorul instalației de stocare, în perioada de nerespectare a obligațiilor, din prestarea serviciilor de stocare a produselor petroliere în legătură cu care obligațiile respective nu au fost îndeplinite.

Capitolul VIII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 38. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de 8 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul va institui sau va desemna ECS și va aproba regulamentul/statutul acesteia ori, după caz, actul de desemnare și stabilire a condițiilor aferente.

(3) Guvernul, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va aproba Planul de acțiuni pentru constituirea stocurilor de urgență;
- b) va aproba Planul de intervenții în situații de disfuncționalitate majoră în aprovizionarea cu produse petroliere;
- c) va aproba Regulamentul de organizare și funcționare a Registrului general cu privire la stocurile de urgență și Regulamentul de organizare și funcționare a Registrului general cu privire la stocurile specifice, precum și modelele registrelor respective;
- d) va aproba Metodologia de calcul al aportului pentru stocurile de urgență, precum și, după caz, quantumul aportului pentru stocurile de urgență, inclusiv al contribuției pentru ECS și al compensației pentru importatorii obligați, în condițiile art. 32 alin. (5);
- e) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- f) va prezenta Parlamentului propuneri privind ajustarea legislației în vigoare.

(4) Organul central de specialitate:

- a) în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aproba metodologia de colectare și prelucrare a datelor în scopul constituirii și menținerii stocurilor de urgență;
- b) în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aproba cerințele tehnice, logistice și de siguranță privind depozitarea stocurilor de urgență pe teritoriul Republicii Moldova și în străinătate;
- c) în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va institui Consiliul pentru securitatea aprovizionării cu produse petroliere și va aproba regulamentul de organizare și funcționare a acestuia;
- d) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va prezenta Guvernului spre aprobare Regulamentul privind particularitățile procedurale aplicabile achiziției și înstrăinării produselor petroliere, precum și contractării serviciilor de stocare de către entitatea centrală de stocare.

(5) În termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ANRE va include aportul pentru stocurile de urgență prevăzut la art. 39 alin. (3) lit. a) și c) în marja comercială specifică la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard.

(6) În termen de 10 zile de la data adoptării hotărârii ANRE privind ajustarea semestrială a marjei comerciale specifice la comercializarea cu amănuntul a produselor petroliere principale de tip standard prin care se include quantumul aportului pentru stocurile de urgență, Ministerul Finanțelor va deschide un cont trezorerial provizoriu pentru efectuarea plăților prevăzute la art. 33.

(7) În termen de 4 luni de la data constituirii, ECS va deschide un cont în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor pentru transferarea plăților percepute de ECS conform prevederilor art. 33.

(8) După deschiderea contului în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor, mijloacele financiare menționate la alin. (6) se transferă în contul respectiv.

(9) În termen de o lună de la aprobarea hotărârii Guvernului prevăzute la art. 34 alin. (5), Ministerul Finanțelor va asigura transferarea mijloacelor financiare acumulate în contul trezorerial provizoriu prevăzut la alin. (6) din prezentul articol în contul ECS deschis în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor și va închide contul trezorerial provizoriu. De la data închiderii contului trezorerial provizoriu, plățile percepute de ECS potrivit prezentei legi se efectuează exclusiv în contul ECS deschis în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor.

(10) În termen de două luni de la data aprobării metodologiei prevăzute la alin. (4) lit. d) din prezentul articol, entitățile obligate să prezinte datele prevăzute la art. 18 alin. (2) vor transmite organului central de specialitate datele aferente tuturor lunilor anului în care prezenta lege a intrat în vigoare și vor continua prezentarea datelor în modul stabilit la art. 18 alin. (2).

(11) Până la data de 31 martie 2027, organul central de specialitate va stabili obligațiile individuale de stocare prevăzute la art. 23 alin. (1), în baza datelor aferente anului calendaristic precedent, transmise potrivit prevederilor art. 18 și ale alin. (8) din prezentul articol.

(12) După aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, în cuprinsul prezentei legi, sintagma „Secretariatul Comunității Energetice”, la orice formă gramaticală, se va substitui cu sintagma „Comisia Europeană” la forma gramaticală corespunzătoare, iar constituirea și menținerea stocurilor de urgență se vor realiza pe teritoriul Uniunii Europene, în condițiile legislației Uniunii Europene aplicabile.

(13) Guvernul aprobă, până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană sau, după caz, în termenul prevăzut în actul de aderare, mecanismul de implementare a prevederilor alin. (12) din prezentul alineat, precum și a prevederilor art. 31 alin. (7) aplicabile după aderare, inclusiv măsurile privind conformarea localizării stocurilor de urgență, ajustarea contractelor existente, raportarea către Comisia Europeană și reconstituirea stocurilor de urgență până la nivelul minim necesar în termenul stabilit de Comisia Europeană.

Articolul 39. Dispoziții tranzitorii

(1) Aportul pentru stocurile de urgență începe să fie calculat ca parte integrantă a prețului de vânzare al produselor petroliere din prima zi a lunii următoare lunii în care a fost deschis contul trezorerial provizoriu pentru efectuarea plăților percepute de ECS potrivit art. 33. Până la aprobarea hotărârii Guvernului prevăzute la art. 34 alin. (5), contribuția pentru ECS prevăzută la art. 33 se achită în conformitate cu regulile vamale aplicabile achitării accizelor la produsele petroliere.

(2) Până la stabilirea quantumului aportului pentru stocurile de urgență în conformitate cu art. 32 alin. (5), mărimea aportului pentru stocurile de urgență se stabilește potrivit prevederilor alin. (3) din prezentul articol.

(3) Până la stabilirea quantumului aportului pentru stocurile de urgență în conformitate cu art. 32 alin. 0, aportul pentru stocurile de urgență, fără TVA, se stabilește în mărime de:

- a) 0,48 MDL/litru – pentru produse petroliere prevăzute la art. 32 alin. 0 lit. a), b) și c);
- b) 0,48 MDL/kg – pentru produse petroliere prevăzute la art. 32 alin. 0 lit. d) și e).

(4) Până la stabilirea quantumului aportului pentru stocurile de urgență în conformitate cu art. 32 alin. 0, aportul respectiv, în mărimea prevăzută la alin. (3) din prezentul articol, se distribuie după cum urmează:

- a) 70% – se transferă către ECS;
- b) 30% – se reține de importatorii obligați, în cazul în care aceștia constituie și mențin efectiv stocuri de urgență în cantitățile stabilite în sarcina acestora. În cazul în care importatorii obligați nu constituie și nu mențin efectiv stocuri de urgență în cantitățile stabilite în sarcina acestora, aportul pentru stocurile de urgență se transferă integral către ECS.

(5) La expirarea termenului de 200 de zile de la data determinării cotei individuale aferente obligației de stocare și până la data de 30 iunie 2028, fiecare importator obligat trebuie să dețină stocuri de urgență în mărime de cel puțin 20% din cota anuală individuală aferentă obligației de stocare stabilită de organul central de specialitate.

(6) Fiecare importator obligat trebuie să dețină stocuri de urgență cel puțin în următoarele mărimi din cota anuală individuală aferentă obligației de stocare stabilită de organul central de specialitate:

- a) de la 1 iulie 2028 până la 30 iunie 2029 – 35%;
- b) de la 1 iulie 2029 până la 30 iunie 2030 – 50%;
- c) de la 1 iulie 2030 până la 30 iunie 2031 – 75%;

d) de la 1 iulie 2031 – 100%.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

METODA DE CALCUL

al echivalentului în țitei al importurilor de produse petroliere

Echivalentul în țitei al importurilor de produse petroliere se calculează folosind următoarea metodă:

1. Suma importurilor nete de țitei, de lichide din gaze naturale (LGN), de materii prime pentru rafinărie și de alte hidrocarburi, astfel cum sunt definite acestea în anexa nr. 2, se calculează și se ajustează pentru a ține cont de eventuale variații ale stocurilor. Din valoarea rezultată se scade una dintre următoarele trei valori pentru randamentul naftei:

- 1.1. 4%;
- 1.2. randamentul mediu al naftei;
- 1.3. consumul efectiv net de naftă.

2. Suma importurilor nete de produse petroliere, astfel cum sunt definite acestea în anexa nr. 3, cu excepția naftei, se calculează și se ajustează pentru a ține cont de variațiile stocurilor prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,065.

3. Suma valorilor care rezultă din metodele indicate la pct. 1 și 2 reprezintă echivalentul în țitei al produselor petroliere.

4. Buncărajul nu se include în calculul prevăzut de prezenta anexă.

Materii prime pentru rafinărie

Nr. crt.	Produs energetic	Definiție
1	Țiței	<p>Este un tip de ulei mineral de origine naturală, care conține un amestec de hidrocarburi și impurități asociate, precum sulful. Acesta se găsește în stare lichidă, în condiții normale de temperatură și presiune de suprafață, iar caracteristicile fizice (densitate, vâscozitate etc.) sunt foarte variabile.</p> <p>Prezenta categorie include condensatele din gazele asociate sau neasociate, extrase din zăcăminte sau perimetre de exploatare, dacă acestea sunt amestecate cu țițeiul comercial. Cantitățile trebuie să fie înregistrate indiferent de metoda de extragere (convențională și neconvențională).</p> <p>Țițeiul nu include LGN</p>
2	Lichide din gaze naturale (LGN)	<p>Sunt hidrocarburi lichide sau lichefiate, obținute din gaze naturale în instalații de separare sau de prelucrare a gazului.</p> <p>LGN includ și etanul, propanul, butanul (butanul normal și izobutanul), pentanul, izopentanul și pentanul plus (denumit, uneori, benzină naturală sau condensat de uzină)</p>
3	Materii prime pentru rafinării	<p>Constau în petrol prelucrat, destinat unei prelucrări suplimentare (de exemplu, păcură distilată atmosferic sau motorină distilată în vid) fără amestecare. După o prelucrare suplimentară urmează să fie transformate într-una sau mai multe componente și/sau produse finite.</p> <p>Prezenta definiție se aplică, de asemenea, retururilor din petrochimie pentru rafinării (de exemplu, benzină de piroliză, fracții C4, fracții de motorină și păcură)</p>
4	Aditivi/compuși oxigenați	<p>Sunt compuși, alții decât hidrocarburile, care sunt adăugați la sau amestecați cu produse petroliere pentru a modifica proprietățile acestora (de exemplu, cifra octanică, cifra cetanică, proprietățile la rece etc.).</p> <p>Aditivii includ și compușii oxigenați [precum alcoolii (metanol, etanol)], eterii [metil terț butil eter (MTBE), etil terț butil eter (ETBE), terț amil metil eter (TAME) etc.], esterii (precum uleiul de rapiță sau esterul dimetilic etc.), compușii chimici [precum tetrametilul de plumb (TMP), tetraetilul de plumb (TEP) și detergenții].</p> <p>Cantitățile de aditivi/compuși oxigenați (alcooli, eteri, esteri și alți compuși chimici), declarați în prezenta categorie, trebuie să corespundă cantităților amestecate cu combustibili sau utilizate drept combustibil.</p> <p>Prezenta categorie include biocombustibilii care sunt amestecați cu combustibili fosili lichizi</p>
5	Biocombustibili în aditivi/compuși oxigenați	<p>Cantitățile de biocombustibili lichizi înregistrați în prezenta categorie corespund biocombustibililor lichizi amestecați și se</p>

		<p>referă doar la proporția de biocombustibil lichid și nu la volumul total de lichide în care se amestecă biocombustibilii.</p> <p>Nu se iau în considerare biocombustibilii lichizi care nu au fost amestecați</p>
6	Alte hidrocarburi	<p>Prezenta categorie include țițeiul sintetic obținut din nisipuri petrolifere, uleiurile minerale extrase din șisturile bituminoase etc., lichidele obținute din lichefierea cărbunelui, în urma transformării gazelor naturale în benzină, uleiurile emulsionate (de exemplu, Orimulsion).</p> <p>Nu include șisturile bituminoase; include uleiul de șist (produs secundar)</p>

LISTA

**produselor energetice utilizate pentru calculul
importurilor nete și al consumului intern**

Nr. crt.	Produs energetic	Definiție
1	Gaz de rafinărie	<p>Este un amestec de gaze necondensate, care constau, în principal, în hidrogen, metan, etan și olefine obținute în urma distilării țițeiului sau tratării produselor petroliere (de exemplu, prin cracare) în rafinării.</p> <p>Se includ și gazele returnate din industria petrochimică</p>
2	Etan	<p>Este o hidrocarbură cu catenă liniară, gazoasă în stare naturală, (C₂H₆) extrasă din gaze naturale și din gaze de rafinărie</p>
3	Gaz petrolier lichefiat (GPL)	<p>GPL sunt hidrocarburi parafinice ușoare, obținute în urma proceselor de rafinare și în instalațiile de stabilizare a țițeiului și de prelucrare a gazelor naturale. Acestea constau, în principal, în propan (C₃H₈) și butan (C₄H₁₀) sau într-o combinație între aceste două gaze. Acestea pot conține, de asemenea, propilenă, butilenă, izopropilenă și izobutilenă. GPL sunt, de regulă, lichefiate sub presiune pentru transport și depozitare</p>
4	Naftă	<p>Este o materie primă atât pentru industria petrochimică (de exemplu, producerea de etilenă sau de compuși aromatici), cât și pentru producerea de benzină prin reformare sau izomerizare în rafinării.</p> <p>Nafta include materiale care au o temperatură de distilare între 30°C și 210°C sau un interval între aceste valori</p>
5	Benzina auto	<p>Constă într-un amestec de hidrocarburi ușoare care au temperatura de distilare între 35°C și 215°C. Este utilizată drept combustibil pentru motoarele cu aprindere prin scânteie ale vehiculelor de transport terestru. Benzina auto poate conține aditivi, compuși oxigenați și amelioratori ai cifrei octanice, inclusiv compuși ai plumbului.</p> <p>Prezenta categorie include componentele de amestec ale benzinei auto (cu excepția aditivilor/compușilor oxigenați), de exemplu, alchilații, izomerații, reformații, benzina de cracare, destinate utilizării ca benzină auto finisată.</p> <p>Benzina auto este un produs agregat echivalent cu suma amestecului cu biobenzină (biobenzina din benzina auto) și a altor produse, diferite de biobenzină</p>
5.1	Amestec de biobenzină (biobenzina din benzina auto)	<p>Constituie biobenzina care a fost amestecată cu benzina auto</p>
5.2	Produse diferite de biobenzină	<p>Constituie partea rămasă a benzinei auto – benzina auto fără biobenzină în amestec (preponderent, benzina auto din combustibili fosili)</p>

6	Benzină pentru aviație	Este o benzină special preparată pentru motoarele cu pistoane ale avioanelor, cu o cifră octanică adecvată acestui tip de motoare, cu o temperatură de îngheț de -60°C și un interval al temperaturii de distilare, de regulă, între 30°C și 180°C
7	Combustibili de tip benzină pentru turboreactoare (combustibili de tip naftă pentru turboreactoare sau JP4)	Prezenta categorie include toate hidrocarburile ușoare utilizate de turbomotoarele avioanelor, care se distilează la o temperatură între 100°C și 250°C și se obțin prin amestecarea kerosenului și benzinei sau naftei, astfel încât concentrația de compuși aromatici să nu depășească 25% din volum, iar presiunea vaporilor să fie între 13,7 kPa și 20,6 kPa
8	Carburant de tip kerosen pentru turboreactoare	Este un distilat utilizat de turbomotoarele avioanelor. Are aceleași caracteristici de distilare la temperatura între 150°C și 300°C (în general, până la 250°C) și același punct de inflamabilitate ca și kerosenul. De asemenea, are caracteristici specifice, precum temperatura de îngheț, care sunt stabilite de Asociația Internațională a Transporturilor Aeriene. Prezenta categorie include componentele pentru amestec cu kerosen. Prezenta categorie include componentele de amestec ale kerosenului. Carburanții de tip kerosen pentru turboreactoare constituie un produs agregat echivalent cu suma amestecului cu biocarburanți de tip kerosen pentru turboreactoare (biocarburanți de tip kerosen pentru turboreactoare în carburanți de tip kerosen pentru turboreactoare) și kerosen nonbio pentru turboreactoare
8.1	Amestec cu biocombustibili de tip kerosen pentru turboreactoare (biocombustibili de tip kerosen pentru turboreactoare în combustibili de tip kerosen pentru turboreactoare)	Constituie biocombustibili de tip kerosen pentru turboreactoare care au fost amestecați cu combustibili de tip kerosen pentru turboreactoare
8.2	Combustibil nonbio de tip kerosen pentru turboreactoare	Constituie partea rămasă a combustibililor de tip kerosen pentru turboreactoare – combustibili de tip kerosen pentru turboreactoare fără amestec cu biocombustibili de tip kerosen pentru turboreactoare (preponderent, combustibili de tip kerosen pentru turboreactoare din combustibili fosili)
9	Alte tipuri de kerosen	Constituie distilatul de petrol rafinat utilizat în alte sectoare decât transportul aerian. Se distilează la temperatura între 150°C și 300°C
10	Motorină (păcură distilată)	Este, în principal, un distilat intermediar care se distilează la temperatura între 180°C și 380°C . Prezenta categorie include componentele pentru amestec. Există mai multe tipuri de calitate, în funcție de utilizare. Motorina include motorina pentru motoarele diesel cu aprindere prin compresie ale autovehiculelor și camioanelor.

		<p>Motorina include combustibilul ușor pentru încălzirea spațiilor industriale și comerciale, motorina pentru transporturile navale și motorina pentru transporturile feroviare, alte tipuri de motorină, inclusiv motorinele grele, care se distilează la temperatura între 380°C și 540°C și care sunt utilizate ca materii prime în petrochimie.</p> <p>Motorina constituie un produs agregat echivalent cu suma amestecului cu biomotorine (biomotorine în motorină) și alte produse decât biomotorinele</p>
10.1	Amestec cu biomotorine (biomotorine în motorină)	Constituie biomotorine care au fost amestecate cu motorină
10.2	Alte produse decât biomotorinele	Constituie partea rămasă a motorinei – motorină fără amestec cu biomotorine (preponderent, motorină din combustibili fosili)
11	Păcură (păcură grea)	<p>Include toate tipurile de păcură reziduală (grea), inclusiv cele obținute prin amestec. Vâscozitatea cinematică depășește 10 cSt la 80°C. Punctul de aprindere este întotdeauna de peste 50°C, iar densitatea este întotdeauna de peste 0,90 kg/l.</p> <p>Păcura este un produs agregat echivalent cu suma păcurii care are un conținut redus de sulf și a păcurii cu un conținut ridicat de sulf</p>
11.1	Păcură cu un conținut redus de sulf (LSFO)	Este păcura cu un conținut de sulf sub 0,5%
11.2	Păcură cu un conținut ridicat de sulf (HSFO)	Este păcura cu un conținut de sulf de minimum 0,5%
12	White spirit și benzine speciale	<p>Sunt distilate intermediare rafinate cu temperatura de distilare în intervalul de distilare al naftei/kerosenului.</p> <p>Acestea includ benzine industriale (denumite și SBP; uleiuri ușoare care se distilează la temperatura între 30°C și 200°C în 7 sau 8 tipuri de calitate de benzine industriale, în funcție de poziția fracției în intervalul de distilare – aceste tipuri de calitate se stabilesc în funcție de diferența de temperatură între punctele de distilare pentru 5% și 90% din volum, temperatură ce nu depășește 60°C) și white spirit (benzină industrială cu un punct de inflamabilitate la temperatura de peste 30°C și intervalul de distilare la temperatura între 135°C și 200°C)</p>
13	Lubrifianți	<p>Constituie hidrocarburi obținute din produse secundare de distilare. Lubrifianții sunt, în principal, utilizați pentru a reduce frecarea între suprafețele de sprijin.</p> <p>Sunt incluse toate categoriile finisate de uleiuri lubrifiante, de la uleiul de ax la uleiul pentru cilindri, inclusiv cele utilizate la grăsimile lubrifiante, uleiurile de motor și toate categoriile de uleiuri de bază pentru lubrifianți</p>
14	Bitum	Este o hidrocarbură solidă, semisolidă sau vâscoasă, cu o structură coloidală, de culoare brună sau neagră, obținută ca reziduu în urma distilării țițeiului, prin distilarea în vid a reziduurilor de petrol rezultate din distilarea atmosferică.

		<p>Bitumul mai este denumit și asfalt și este utilizat, în principal, la construcții de drumuri și ca material pentru acoperișuri.</p> <p>Prezenta categorie include bitumul fluidizat și bitumul fluxat</p>
15	Ceară de parafină	<p>Sunt hidrocarburi alifatice saturate. Acestea sunt reziduuri extrase în urma deparafinării uleiurilor lubrifiante. Au o structură cristalină, mai mult sau mai puțin fină, în funcție de calitate. Caracteristicile principale ale acestora sunt următoarele: sunt incolori, inodore și translucide, cu un punct de topire de peste 45°C</p>
16	Cocs de petrol	<p>Este un produs secundar solid, negru, obținut, în principal, prin cracarea și carbonizarea materiilor prime derivate din petrol, a reziduurilor de distilare în vid, a gudronului și a smoalei prin procese precum cocsificarea întârziată sau cocsificarea fluidă.</p> <p>Constă, în principal, din carbon (90–95%) și are un conținut redus de cenușă. Este utilizat ca materie primă pentru cocserii în industria siderurgică, pentru încălzire, pentru producerea electrozilor și pentru producerea de substanțe chimice. Cele mai importante două categorii ale cocsului de petrol sunt „cocsul verde” și „cocsul calcinat”.</p> <p>Include „cocsul de cataliză” care se depune pe catalizator în decursul proceselor de rafinare; acest tip de cocs nu este recuperabil și este, de regulă, utilizat drept combustibil de rafinărie</p>
17	Alte produse	<p>Prezenta categorie include toate produsele care nu sunt menționate la pozițiile 1–16, de exemplu, gudronul și sulful.</p> <p>Include compușii aromatici (de exemplu, BTX sau benzenul, toluenul și xilenul) și olefinele (de exemplu, propilena) produse în rafinării</p>

METODA DE CALCUL

al echivalentului în țitei al consumului intern

Echivalentul în țitei al consumului intern se calculează folosind următoarea metodă:

1. Consumul intern se stabilește prin sumarea livrărilor observate de produse petroliere finite provenite din surse primare, precum rafinăriile, instalațiile de amestecare sau alte surse similare, către piața internă, care sunt agregate doar pentru următoarele produse petroliere: benzină auto, benzină pentru aviație, combustibil de tip benzină pentru turboreactoare (combustibil de tip naftă pentru turboreactoare sau JP4), carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină (păcură distilată) și păcură (cu conținut ridicat de sulf și cu conținut redus de sulf), prevăzute în anexa nr. 3.

2. Echivalentul în țitei al consumului intern se calculează prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2.

3. Buncărajul nu se include în calculul prevăzut de prezenta anexă.

METODA DE CALCUL

al nivelului stocurilor deținute

1. Pentru calcularea nivelului stocurilor de urgență se aplică următoarele metode:

1.1. Cantitățile de produse petroliere deținute pot fi luate în calcul drept stocuri de urgență o singură dată.

1.2. Stocurile de țiței se reduc cu 4%, reprezentând randamentul mediu al naftei.

1.3. Stocurile de naftă și stocurile de produse petroliere pentru buncăraj nu se includ în categoria stocurilor de urgență.

1.4. Alte produse petroliere sunt incluse în volumul stocurilor de urgență, folosind una dintre următoarele metode:

1.4.1. se includ toate stocurile de produse petroliere prevăzute în anexa nr. 3 și se calculează echivalentul în țiței pentru acestea prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,065; sau

1.4.2. se includ numai stocurile următoarelor produse: benzină auto, benzină pentru aviație, carburant turboreactor tip benzină (petrol turboreactor de tip nafta sau JP4), carburant de tip kerosen pentru turboreactoare, alte tipuri de kerosen, motorină (păcură distilată), păcură (cu conținut ridicat de sulf și cu conținut redus de sulf), și se calculează echivalentul în țiței al acestora prin aplicarea unui factor multiplicator de 1,2.

2. Metoda aleasă este utilizată pe parcursul întregului an calendaristic respectiv.

3. Calculul nivelului stocurilor poate include cantitățile deținute:

3.1. în rezervoarele rafinăriilor;

3.2. în terminalele de încărcare;

3.3. în rezervoarele de alimentare a oleoductelor;

3.4. în șalande;

3.5. în tancurile petroliere pentru cabotaj;

3.6. în petrolierele care staționează în port;

3.7. în buncărele navelor de navigație interioară;

3.8. în fundul tancurilor de stocare;

3.9. sub formă de stocuri circulante;

3.10. de către marii consumatori, în temeiul obligațiilor legale.

4. La calcularea nivelului stocurilor specifice, în cazul în care astfel de stocuri sunt calculate separat de stocurile de urgență, pot fi incluse numai cantitățile de

produse deținute în rezervoarele rafinăriilor, în rezervoarele de alimentare ale oleoductelor sau în terminalele de încărcare.

5. În calculul stocurilor nu se include sub nicio formă:

5.1. petrolul brut care nu a fost încă produs;

5.2. cantitățile deținute:

5.2.1. în oleoducte;

5.2.2. în vagoane-cisterne;

5.2.3. în buncăraj;

5.2.4. în stațiile de alimentare cu produse petroliere și în punctele de vânzare cu amănuntul;

5.2.5. de către alți consumatori;

5.2.6. în petrolierele aflate în larg;

5.2.7. sub formă de stocuri militare.

6. La calcularea nivelului stocurilor de urgență se aplică o reducere de 10% pentru cantitățile calculate conform uneia dintre metodele descrise în prezenta anexă. Reducerea în cauză se aplică tuturor cantităților incluse într-un anumit calcul.

7. Reducerea de 10% nu se aplică la calcularea nivelului stocurilor specifice sau a nivelurilor diferitelor categorii de stocuri specifice în cazul în care acestea sunt calculate separat de stocurile de urgență, în special pentru verificarea respectării nivelurilor minime prevăzute la art. 14.